

Notatnik Świeradowski

NR 9 (250) WRZESIEŃ 2019

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

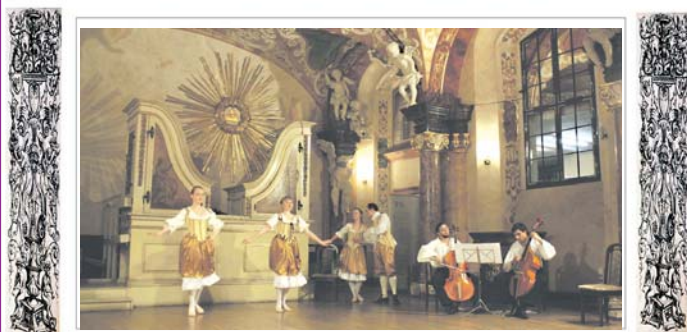
ISSN 1732-9612

XXVI - MIĘDZYNARODOWE SPOTKANIA Z MUZYKĄ DAWNĄ

Świeradów-Zdrój 26-28 IX 2019

XXVI - INTERNACIONAL TREFFEN MIT DER ALTEN MUSIK

PATRONAT HONOROWY: SANATOR RP ALEKSANDER SZWED

PROGRAM:

26.09.2019 (czwartek) Donnerstag

godz. 19.00 (kościół p.w. św. Józefa Oblubieńca) Kirche Annemarie von Kap-herr-wiolonczela barokowa (Niemcy), Szczepan Dembiński-wiolonczela barokowa, godz. 20.15 (Park Hotel) Szczepan Dembiński-wiolonczela barokowa

27.09.2019 (piątek) Freitag

godz. 19.00 (Stacja Kultury) Kulturstation „Mandelbrot Set”

28.09.2019 (sobota) Samstag

godz. 16.30 (Stacja Kultury) Kulturstation Zespół Muzyki Dawnej z Jeleniej Góry i Zespół „Tiboryus”

godz. 19.00 (hala spacerowa Domu Zdrojowego) Wandelhalle des Kurhauses

„Kapela Sarmacka” (spektakl pt. „Serce nie służy...”)

godz. 20.30 (Buczyński Hotel) Tomasz Chudyk

(recital - piano „Jazz inspirowany muzyką dawną”)

WSTĘP NA WSZYSTKIE KONCERTY JEST BEZPŁATNY Der Eintritt zu allen Konzerten sind kostenlos
ORGANIZATORZY: Projekt realizowany dzięki wsparciu finansowemu Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój WSPÓŁPRACA: PARAFIA ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

kier. art. festiwalu Ryszard Dominik Dembiński

Wszystkim świeradowskim uczniom - szóstek w szkole, rozwijania zainteresowań pozalekcyjnych, uczestnictwa w sporcie i kulturze, ciekawości świata, co najmniej kilku udanych wycieczek, nawiązania trwałych przyjaźni oraz spełnienia marzeń - życzy Redakcja.

54. Konkurs Orkiestr Wojskowych Świeradów-Zdrój 2019

19.09 - czwartek

19:00 I Koncert Konkursowy

Orkiestra Wojskowa w Toruniu

20:00 II Koncert Konkursowy

Orkiestra Wojskowa w Lublinie

20.09 - piątek

12:30 Pokaz Musztry Paradnej (boisko Miejskiego Zespołu Szkół):

Orkiestra Wojskowa w Świnoujściu

19:00 III Koncert Konkursowy:

Orkiestra Wojskowa w Rzeszowie

20:00 IV Koncert Konkursowy:

Orkiestra Wojskowa w Świnoujściu

21.09 - sobota

11.30 Wymarsz orkiestr z ulicy Zdrojowej na Stadion Miejski

12.00 Pokazy konkursowe musztry paradnej - (Stadion Miejski)

w wykonaniu wszystkich orkiestr

15.00 Uroczyste nadanie nazwy parkowi przy Domu Zdrojowym

„Park Orkiestr Wojska Polskiego”

17:30 Gala Finałowa

18:00 Koncert w wykonaniu Orkiestry Reprezentacyjnej

Sił Powietrznych w Poznaniu

laureata 53. Konkursu Orkiestr Wojskowych Świeradów-Zdrój 2018

Stacja Kultury oraz MZS w Świeradowie-Zdroju zapraszają do wzięcia udziału w wydarzeniu

XXII Miejskie Święto Latawca "Żabie Loty"

5.10.2019, w godz. 9:00-12:00

Miejsce: Dolna stacja kolei gondolowej

W konkursie mogą wziąć udział: dzieci, młodzież i dorośli, którzy własnoręcznie wykonają latawce dowolnej konstrukcji. Na każdym latawcu powinna znaleźć się podobizna żabki.

Regulamin konkursu dostępny u Organizatorów oraz na stronie www.swieradowzdrój.pl

ORGANIZATORZY I INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE:

Więcej informacji udziela:
Pani Teresa Fierkiewicz pod nr tel. 665 733 443

Dom Zdrojowy - Hala Spacerowa

Kurhaus Wandelhalle

Wstęp wolny! / Eintritt frei!

Zapraszamy / Wir laden Sie ein

URZĄD MIASTA

ul. 11 Listopada 35

PARTER

Burmistrz Miasta – **Roland Marciniak**: 75 78-16-119; Sekretariat Burmistrza – **Krystyna Kisiel**: 75 78-16-489, fax 75 78-16-585 - **pok. 1d**. Skarbnik – **Iwona Kosmala**: 75 78-16-234 - **pok. 1a**; opłaty za użytkowanie wieczyste, opłata uzdrowiskowa – **Katarzyna Barczyszyn**, opłaty za śmieci, windykacja należności – **Katarzyna Jachimowska**, czynsze, opłata za wodę i ścieki – **Katarzyna Kulik-Luczak**: 75 78-16-659 - **pok. 1b**; podatki i opłaty lokalne – **Anna Leśniak**, wymiar podatku od nieruchomości – **Katarzyna Matelska**, **Beata Korowaj** - 75 78-16-452 - **pok. 1c**; księgowość budżetowa – **Katarzyna Duda**, **Marika Trojanowska**, księgowość oświaty – **Jowita Worońska**, **Marta Rejman-Sergiejkuk**: 75 78-16-896 - **pok. 2**. Urząd Stanu Cywilnego, działalność gospodarcza – zastępca kierownika – **Joanna Szczekulska**: 75 78-16-344; meldunki i dowody osobiste, zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – **Halina Stettner**: 75 78-16-929 - **pok. 1f** (obok sekretariatu). Kadry – **Małgorzata Milichiewicz** - 75 78-17-092 - **pok. 3**.

I PIĘTRO

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - **pok. nr 10, 11 i 12**. Sekretariat: 75 78-16-321. Klub Integracji Społecznej - **pok. nr 16**. Radcy prawni - **pok. 16B**; Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - **pok. 16F**; Związek Sybiraków i Byłych Więźniów Politycznych - **pok. 16G**.

II PIĘTRO

Sekretarz - **Eugeniusz Grabas**: 75 78-17-071 - **pok. 22**. Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Odpadami - kierownik – **Izabela Jurczak**, *ochrona środowiska* – **Kamila Jednorowska-Męcina**, **Paulina Włodarczyk**, odpady komunalne – **Marcin Rosolek**: 75 78-16-343 - **pok. 21a**, gospodarka mieszkaniowa – **Władysław Rzeźnik**: 75 78-16-324 - **pok. 23**, inwestycje – **Anna Mazurek**, zamówienia publiczne – **Monika Sautycz**, infrastruktura komunalna – **Adrian Szymczak**: 75 78-16-471 - **pok. 21c**. Referat Gospodarki Miejskiej i Inwestycji, kierownik – **Wojciech Cielecki** - **pok. 21b**, inwestycje i komunikacja miejska – **Mariusz Pysz**, inwestycje – **Monika Hajny-Daszko**, drogownictwo – **Ewelina Wasilewska**: 75 78-16-970 - **pok. 21d**. Informatyki – **Tomasz Chmielowiec** - **pok. 24b**. Oświata – **Jolanta Bobak**: 75 78-17-668. Zagospodarowanie przestrzenne – **Rafał May**: 75 78-17-297 - **pok. 24c**.

III PIĘTRO

Biuro Rady Miasta, Referat Administracyjny - kierownik – **Diana Timoftiewicz-Żak**: 75 78-17-666 - **pok. nr 32**.

UM ul. Piłsudskiego 15

Tadeusz Baka – obrona cywilna, zarządzanie kryzysowe i ochrona przeciwpożarowa: 75 78-16-841 i 75 78-16-155 - **pok. 02**.

KULTURA I OŚWIATA

Miejskie Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy „Stacja Kultury”, ul. Dworcowa 1, tel. 75 71-36-482, 75 71-36-483, fax 75 78-16-221, e-mail: it@swieradowzdroy.pl oraz kultura@swieradowzdroy.pl Dyrektor – **Dorota Marek**; kreowanie wydarzeń kulturalnych i promocja – **Diana Słupska**; kreowanie wydarzeń sportowych, rekreacyjnych i promocja – **Beata Rosicka**; główna księgowa – **Ewelina Ostrowska-May**; koordynator ds. obsługi obiektów, wydawnictw i promocji – **Karol Wilk** (tel. 574 110 170). Przedszkole Miejskie: 75 78-16-339; Miejski Zespół Szkół: 75 78-16-373, 75 78-16-668; Świetlica środowiskowa UL: 75 78-17-885; Szkoła Podstawowa nr 2 w Czerniawie: 75 78-16-379; Świetlica środowiskowa MROWSKO: 75 78-45-712; Miejska Biblioteka Publiczna IZERKA: 75 78-16-394.

IZERSKA ŁĄKA

Katarzyna Rzekowska
izerskalaka@swieradowzdroy.pl
tel. 75 617 14 42

CZARCI MŁYN

Anna Martynowska-Pietrzyk
czarcimlyn@swieradowzdroy.pl
tel. 75 78 45 325

„Przebudowa i rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Świeradowie-Zdroju” - Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej nr 4 - Środowisko i Zasoby, Działania nr 4.2 - Gospodarka wodno-ściekowa **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020**. Nr projektu: **RPDS.04.02.01-02-0007/16**. Wartość projektu - **ok. 9,870 mln zł**, dofinansowanie - **ok. 6,807 mln zł**.

Szanowni Państwo, zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Beneficjent - w tym przypadku Gmina Miejska Świeradów-Zdrój - jest zobowiązany do wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych o uzyskanym dofinansowaniu, zgodnie z zapisami rozporządzenia ogólnego i Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r.).

Wypełniając powyższy obowiązek wydaliśmy czterostronicową ulotkę (obok zamieszczamy jej pierwszą stronę, całość zostanie wyłożona w miejscach publicznych). Proszę zwrócić uwagę na zdjęcia z placu budowy, które obrazują wielkość zadania; przepustowość oczyszczalni po przebudowie i rozbudowie wzrosła

z 1.329 m³ na dobę do 2.200 m³ na dobę, a w porze mokrej oczyszczalnia może przejąć nawet 2.700 m³ ścieków na dobę.

Anna Mazurek

Nie bójmy się pomagać!

Wśród nas żyją osoby, które często potrzebują naszej pomocy, z różnych względów o niej nie mówią, o nic nie proszą, choć zmagają się z niedostatkami podstawowych przedmiotów.

Wiemy także, że z drugiej strony są osoby, które chętnie by pomogły i podzieliły się tym, co mają, lub tym, na czym im zbywa, a nie wiedzą, jak i komu mogą coś podarować. Dlatego postanowiliśmy zostać naszym, wspólnym „portalem wymiany” i teraz jeśli Państwo czegoś potrzebują lub chcą czymś się podzielić, prosimy o kontakt:

- na Messengera,
- na dorota@swieradowzdroy.pl,
- lub telefonicznie - 75 71 36 482.

Zgłoszeń można również dokonywać anonimowo. Nie bójmy się pomagać!

Fot. Joanna Bernatt

Punkty kolportażu NOTATNIKA ŚWIERADOWSKIEGO

ŚWIERADÓW - Delikatesy CENTRUM (ul. Sienkiewicza), sklep odzieżowy A&J (róg ul. Zdrojowej i Piastowskiej), sklep AGD (ul. Piastowska), hurtownia papierosów (ul. Piastowska), sklep spożywczy (róg. ul. Zdrojowej i Sienkiewicza), Biuro Turystyczne LEOPOLD, J&G ŻYŁKIEWICZ (oba na ul. Zdrojowej), kiosk gazetowy (ul. Zdrojowa), pijalnia wody mineralnej (Dom Zdrojowy), sklep LEWIATAN (ul. Górską), stacja paliw ORLEN (ul. 11 Listopada), sklep papirniczy KLEKS (ul. Zdrojowa), sklep przy ul. Chopina, Sklep „Cuda Wianki” w budynku „BIEDRONKI” (ul. 11 Listopada), Miejska Biblioteka Publiczna IZERKA (ul. M. Skłodowskiej-Curie), autobus komunikacji miejskiej, Miejskie Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy „Stacja Kultury” (ul. Dworcowa 1).

ORŁOWICE - sklep motoryzacyjny.

CZERNIAWA - ul. Sanatoryjna: sklep spożywczy i biblioteka szkolna w SP nr 2; ul. Rolnicza: Czarci Młyn i Izerska Łąka.

Od 11 czerwca 2019 r. do 10 czerwca 2021 r. na mocy decyzji dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z 8 maja 2018 r. ceny wody i ścieków uległy zmianom i wynoszą: woda 4,43 zł/m³, ścieki - 4,97 zł/m³.

Natomiast stała opłata abonamentowa nie została zmieniona i wynosi 4,94 zł za miesiąc.

W wypadkach nagłych awarii sieci wodno-kanalizacyjnej można dzwonić pod nr tel. 512 243 901.

Przeciw przemocy

Zespół Interdyscyplinarny w Świeradowie-Zdroju zaprasza na zajęcia dla grupy osób doświadczających przemocy w rodzinie, prowadzone w dawnym budynku Urzędu Miasta przy ul. Piłsudskiego 15, I piętro, pokoje nr 1 i 2, w godzinach 18⁰⁰-20⁰⁰.

Kolejne spotkanie odbędą się 26 września oraz 10 i 24 października br.

Stop uzależnieniom

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu czy narkotyków, jak też dla osób z rodzin, gdzie nadużywany jest alkohol lub narkotyki, osób współuzależnionych oraz dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, czynny jest **w każdy poniedziałek od godz. 16⁰⁰ do 20⁰⁰** w starej siedzibie UM (pok. nr 1 i 2). Przy tel. **nr 664 461 086** dyżuruje konsultant **Piotr Konopnicki** (w dniach i godzinach pracy Punktu).

Rozmowy i konsultacje indywidualne w godz. 16⁰⁰-19⁰⁰.

Grupa wsparcia „Świeradów” dla wymienionych osób, której spotkania odbywają się także **w poniedziałki w godz. 18⁰⁰-20⁰⁰.**

Dodatkowo Punkt Konsultacyjny dla mieszkańców Czerniawy w dwa czwartki w miesiącu czynny jest **na terenie Szkoły Podstawowej nr 2 w godz. 15³⁰-17³⁰.**

Kolejne spotkanie odbędą się 26 września oraz 10 i 24 października br.

Pomoc terapeutyczna

W Gabinetach Pedagogiczno-Psychologicznym z siedzibą w Świeradowie-Zdroju (Przychodnia NZOZ JO-MED, ul. Korczaka 7D) do grudnia 2018 roku specjaliści realizują zadania związane z udzielaniem pomocy terapeutycznej i wsparcia rodzinom dotkniętym problemem uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych prowadzeniem działań profilaktycznych oraz interwencji kryzysowej. Całościowa pomoc jest bezpłatna, refundowana przez Burmistrza Miasta Świeradów-Zdrój. Szczegóły dotyczące korzystania z pomocy terapeutycznej i profilaktycznej można uzyskać pod nr telefonów:

75 78 17 668 - JOLANTA BOBAK,
koordynator Urzędu Miasta
538 480 341- MACIEJ ZIAŁA,
gabinet pedagogiczno-psychologiczny

Do kogo się zwrócić w takich sprawach, jak:

♦ Utylizacja padłych zwierząt z terenu miasta (sarny, lisy, łanie, jelenie itp.)

♦ Potracone, ale żywe zwierzęta.

♦ Wylapywanie bezpańskich psów
- do Marcina Rosolka
tel. 75 78 16 343

W każdy czwartek od godz. 16⁰⁰ do 18⁰⁰ w starym Urzędzie Miasta przy ul. Piłsudskiego 15 świadczona jest bezpłatna pomoc psychologiczna - porad udziela Anna Wojciechowska-Padewska.

Obwieszczenie Burmistrza Miasta Świeradów-Zdrój z 9 września 2019 r.

Na podstawie art. 16 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684 i 1504) Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój podaje do wiadomości wyborców informację o numerach oraz granicach obwodów głosowania, wyznaczonych siedzibach obwodowych komisji wyborczych oraz możliwości głosowania korespondencyjnego i przez pełnomocnika w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na 13 października 2019 r.

Nr obwodu głosowania	Granice obwodu głosowania	Siedziba obwodowej komisji wyborczej
1	Ulice: Dąbrowskiej, Dojazdowa, Graniczna, J. Korczaka, Kościelna, Majowa, Mickiewicza, Orzeszkowej, Piastowska, Piłsudskiego, Prusa, Sienkiewicza, Skłodowskiej-Curie, Spacerowa, Stefana Batorego, Wczasowa, Widokowa, Willowa, Wyszyńskiego, Żeromskiego.	 Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Skłodowskiej-Curie 2 59-850 Świeradów-Zdrój <i>Lokal dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych</i>
2	Ulice: 3 Maja, Asnyka, Br. Czecha, Budowlanych, Cicha, Cmentarna, Dąbrowskiego, Gajowa, Górską, Grunwaldzką, Konopnickiej, Krótka, Marusarzówny, Młodych Techników, Nad Basenem, Nad Potokiem, Parkowa, Polna, Słoneczna, Słowackiego, Stokowa, Stroma, Strumykowa, Wąska, Wolna, Wyspiańskiego, Zakopiańska, Zamknięta, Zielona, Zdrojowa, Źródłana.	 Miejski Zespół Szkół, ul. Skłodowskiej-Curie 2 59-850 Świeradów-Zdrój <i>Lokal dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych</i>
3	Ulice: 11 Listopada, Aleksandra Głowackiego, Bema, Boczna, Brzozowa, Bolesława Chrobrego, Dolna, Dworcowa, Chopina, Gołębia, Jana III Sobieskiego, Jaskółcza, Jastrzębia, Kazimierza Wielkiego, Kilińskiego, Kolejowa, Kopernika, Kościuszki, Kręta, Krucza, Leśna, Lipowa, Mokra, Moniuszki, Myśliwska, Nadbrzeżna, Orla, Osiedlowa, Plater, Podgórna, Pod Skarpą, Pszczela, Ratowników Górskich, Sępia, Sosnowa, Sowa, Stawowa, Sybiraków, Traugutta, Wiejska, Wilcza, Wiśniowa, Władysława Jagiełły, Zaulek, Żabia, Żwirki i Wigury.	Miejski Zespół Szkół, ul. Skłodowskiej-Curie 2 59-850 Świeradów-Zdrój
4	Ulice: Długa, Główna, Górzysta, Izerska, Klubowa, Lwówecka, Łąkowa, Łowiecka, Modrzewiowa, Młyńska, Nadrzeczna, Rolnicza, Sanatoryjna, Sędziwa, Spadzista, Spokojna, Starowiejska, Strażacka, Sudecka, Szkolna, Wierzbowa, Zacisze.	 Szkoła Podstawowa nr 2 ul. Sanatoryjna 3 59-850 Świeradów-Zdrój <i>Lokal dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych</i>
5	Szpital Centrum Rehabilitacji i Reumatologii „Goplana”.	Uzdrowisko Świeradów-Czerniawa Sp. z o. o. Grupa PGU Szpital Centrum Rehabilitacji i Reumatologii „Goplana” ul. Piłsudskiego 33, 59-850 Świeradów-Zdrój

Głosować korespondencyjnie mogą wyborcy posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w tym także wyborcy posiadający orzeczenie organu rentowego o:

- całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji
- całkowitej niezdolności do pracy
- niezdolności do samodzielnej egzystencji
- zaliczeniu do I grupy inwalidów
- zaliczeniu do II grupy inwalidów, a także osoby o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny.

Zamiar głosowania korespondencyjnego powinien zostać zgłoszony do Komisarza Wyborczego w Jeleniej Górze II najpóźniej do 30 września 2019 r.

Głosować przez pełnomocnika mogą wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania ukończą 75 lat lub posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w tym także wyborcy posiadający orzeczenie organu rentowego o:

- całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji
- całkowitej niezdolności do pracy
- niezdolności do samodzielnej egzystencji
- zaliczeniu do I grupy inwalidów
- zaliczeniu do II grupy inwalidów, a także osoby o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny.

Wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa powinien zostać złożony do Burmistrza Miasta Świeradów-Zdrój najpóźniej do dnia 4 października 2019 r.

Głosowanie w lokalach wyborczych odbywać się będzie w dniu 13 października 2019 r. od godz. 7⁰⁰ do godz. 21⁰⁰.

Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój Roland MARCINIAK

Klub Integracji Społecznej ma na celu zapewnienie osobom oraz ich rodzinom pomocy w odbudowaniu i podtrzymaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej w powrocie do pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania, miejscu pobytu lub w miejscu pracy oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy.

Jeśli jesteś:

- bezdomny,
 - uzależniony od alkoholu bądź narkotyków (po odbytej terapii),
 - długotrwale bezrobotny,
 - opuściłeś zakład karny i masz trudności w integracji ze środowiskiem,
 - chcesz aktywnie spędzić wolny czas -
- przyjdź do nas, przekonaj się, że warto!

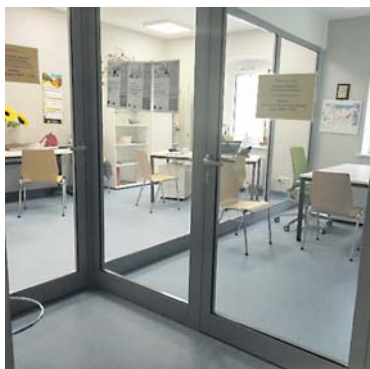
Proponujemy bezpłatne zajęcia reintegracji społecznej i zawodowej, między innymi:

- zajęcia uspołeczniające „Kultura dostępna”,
- zajęcia rozwojowe,
- trening asertywności,

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ ZAPRASZA

- trening umiejętności społecznych,
- poradnictwo specjalistyczne: psychologiczno-pedagogiczne, socjalne, prawne, doradztwo zawodowe.

Osoby zrzeszone w Klubie mogą korzystać z internetu, załatwić swoje sprawy urzędowe, np. napisać CV, list motywacyjny itp.

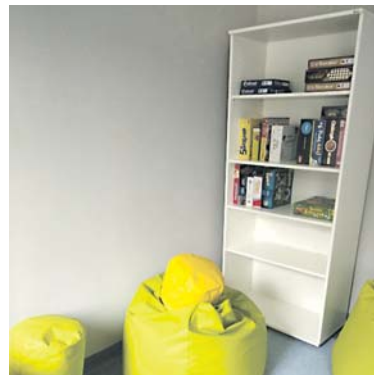

**ZAINTERESOWANYCH
PROSIMY O KONTAKT:
Klub Integracji Społecznej
w Świeradowie-Zdroju,
ul. 11 listopada 35, pokój nr 16,**

**od poniedziałku do piątku
w godzinach 8⁰⁰–15³⁰.**

Osoba koordynująca klubem - specjalista reintegracji zawodowej **Aleksandra Niedźwiedz, tel. 75 78 16 321, kisswieradow@gmail.com**

Planujemy ponadto rozszerzyć działania o usługi specjalistycznego poradnictwa, różne formy wsparcia indywidualnego na rzecz integracji społecznej i zawodowej, organizację treningów, kursów i szkoleń kompetencji społecznych i zawodowych,

praktyki zawodowe itp.

Dla realizacji tych zamierzeń powstał projekt pod nazwą „**Wzmacnianie potencjału społeczności lokalnej na terenie Gminy Świeradów-Zdrój**”.

Złożyliśmy wniosek na dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Całkowita Wartość projektu wynosi 402.859,50 zł.

Mamy nadzieję, że projekt zostanie rozpatrzony pozytywnie i będziemy realizować go wspólnie z wielkim zaangażowaniem i Państwa aktywnym udziałem. Wyniki konkursu będą znane na przełomie grudnia 2019 i stycznia 2020 r. O czym poinformujemy wszystkich zainteresowanych.

A. Niedźwiedz

3

Szybko i „węzłowato”

7 września ekipa druhen i druhów Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej ze Świeradowa wzięło udział w polsko-niemieckich ćwiczeniach straży pożarnej w Löbau. Ćwiczenia prowadzone były w ramach projektu Kom(m)ando „Zur Hilfe”/„Na Pomoc”, współfinansowanego ze środków UE w ramach Programu Współpracy INTER-REG Polska-Saksonia 2014-2020.

W ćwiczeniach z noszami biorą udział: Marta Syrewicz, Sebastian Syrewicz, Lena Łuczak, Krzysztof Sobierański, Filip Daszko, Zosia i Florek Bigusowie. Brakuje tylko Zuzi Syrewicz, która w tym czasie na drabinie forsowała mur (fot. z lewej).

Ośmioro młodych strażaków przeszło ścieżkę edukacyjną przygotowaną przez stronę niemiecką. Zadania polegały na pokazaniu umiejęt-

ności zarówno strażackich, jak i udzielaniu pierwszej pomocy. Jedną ze stacji wymagała przetransportowania uszkodzonego przez wysoki mur, co wymagało przejścia po wysokiej drabinie. Następnie musieli wciągnąć na noszach po linie uszkodzonego, który spadł w przepaść. To zadanie było o tyle trudne, że najpierw musieli bezpiecznie na linach spuścić strażaka w dół, a potem bezpiecznie przetransportować rannego do góry.

Na kolejnej stacji młodzi strażacy z Polski i Niemiec wymienili się doświadczeniami wiązania węzłów strażackich. Wydawałoby się, że to proste zadanie, okazało się jednak, że „węzłowych” różnic jest sporo, co zresztą potwierdzili strażacy, którzy przez dwa tygodnie szkolili się na obozie.

Ćwiczenia były oceniane przez wykwalifikowanych strażaków. Po ocenach sądzimy, że naszym adeptom poszło bardzo dobrze.

Spotkanie zostało zakończone zwiedzaniem Wystawy Modeli Kolejowych oraz przepyszny obiadem.

Tekst i zdjęcia Alicja Bigus

Wystrzelić 9 razy wysokie C w 2 minuty!

Druga połowa sezonu artystycznego była dla Jędrzeja Tomczyka bardzo pracowita. W lutym podczas premiery Don Giovanniego W. A. Mozarta (oczywiście, w Operze Wrocławskiej) w reżyserii André Heller Lopesa śpiewał partię Don Ottavio. Była to bardzo liryczna rola, ciekawa postać i wymagające arie.

W marcu wystąpił m. in. w koncercie z okazji Dnia Kobiet, podczas którego skupił się na ariach Rossiniego, a zaraz potem w „Borysie Godunowie” Modesta Musorgskiego miał okazję zaśpiewać partię Jurodiwego.

W kwietniu wystąpił w „Requiem” Mozarta. Jędrzej lubi śpiewać tego typu dzieła sakralne, jest to bowiem dla niego pewna odskocznia od ról operowych.

Najważniejszą pozycją w minionym sezonie artystycznym, w ogóle najważniejszą dla mnie rolą w życiu była wystawiona w maju we Wrocławiu „Córka Pulku” Donizettiego. Partia Tonio wymaga ogromnej sprawności technicznej, a w arcytrudnej arii „Ah!

Jędrzej Tomczyk jako Tonio w „Córce pulku”. Poniżej z Grażyną Szapołowską (z tyłu żona Jędrzeja - Klaudyna).

Mes amis” trzeba „wystrzelić” aż 9 razy wysokie C w ciągu niespełna 2 minut. Niewiele tenorów na świecie wykonuje tę rolę, ja jestem pierwszym w historii polskim tenorem, który zdołał zaśpiewać partię Tonio – nie ukrywa satysfakcji nasz tenor. I dodaje: - Jest to niewątpliwie rola podwyższonego ryzyka. Mam to za sobą, więc nic mnie już chyba nie jest w stanie zaskoczyć pod

względem trudności wykonawczej.

Sezon operowy J. Tomczyk zakończył czerwcowym superwidowskim „Traviatą” G. Verdiego w reżyserii Grażyny Szapołowskiej (tak, tak, tej samej!). Było to dla niego bardzo ciekawe doświadczenie, jako że śpiewanie na scenie wielokrotnie większej niż typowa scena operowa (stała za budynkiem opery), przy pełnym nagłośnieniu, to coś zupełnie innego niż na deskach opery. Warunki pogodowe także wtedy nie sprzyjały - było bardzo gorąco, temperatura w cieniu dochodziła do 35 stopni (w czerwcowe upały)!

W lipcu Jędrzej został zaproszony na Festiwal Muzyki Polskiej do Krakowa, podczas którego zaśpiewał dzieła polskich kompozytorów, w tym - przy okazji Roku Moniuszkowskiego - Mszę

Des-dur S. Moniuszki.

Jako że kolejny sezon szykuje się również bardzo pracowicie, artysta zaprasza wszystkich mieszkańców Świeradowa do śledzenia repertuaru Opery Wrocławskiej i na spektakle z jego udziałem, a najbliższe to „Don Giovanni” - 4 i 5 października, oraz „Traviata” - 17 i 19 listopada.

Adam Karolczuk

Co tam w Kołobrzegu?

Młodzi starażacy przed Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu. Świeradowscy adepci siedzą na samym dole: z prawej Filip, obok niego Florek, a drugi z lewej to Krzysiu (w czapeczce). Zdjęcie udostępnione przez Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP Oddział Powiatowy w Legnicy.

Od 30 lipca do 12 sierpnia wzięliśmy udział (Florek, Filip i Krzysiu) w organizowanym co roku młodzieżowym obozie strażackim w Kołobrzegu zorganizowanym przez Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP Oddział Powiatowy w Legnicy. Zakwaterowani byliśmy w pokojach 3-osobowych w Ośrodku Wczasowym „Rewita”, naszym wychowawcą był pan Adrian, a komendantem czuwającym nad nami – pan Zbigniew. Każdy dzień rozpoczynaliśmy jak prawdziwi strażacy swoją służbą – zaprawą gimnastyczną i musztrą, a kończyliśmy apelem podsumowującym dany dzień.

Uczestniczyliśmy w zajęciach pogłębiających wiedzę dotyczącą udzielania pierwszej pomocy oraz doskonaliliśmy technikę wiązania węzłów strażackich. Nasze ćwiczenia nie poszły na marne, bo egzamin zdaliśmy śpiewając, zdobywając uprawnienia członka Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej.

Oboz to nie tylko nauka, ale także kołobrzeszkie atrakcje. Odwiedziliśmy Park Rozrywki DZIKI ZA-

CHÓD w Zieleniewie, a w nim Western City i Wioskę Indianką, mieliśmy wyjścia do aquaparku i na strzelnicę sportową, zwiedziliśmy Muzeum Oręża Polskiego, wdrapaliśmy się na latarnię morską i poznaliśmy miejsce zaślubin Polski z morzem.

Ciekawym wydarzeniem był udział w zajęciach strażackich w Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu, gdzie mieliśmy okazję oglądać zjazdy strażaków na specjalnej rurze (ześlizg). Przeszliśmy też ścieżkę edukacyjną OGNIK.

Udział w obozie był dla nas małą szkołą życia, wróciliśmy bogatsi o nową wiedzę i doświadczenie, które będziemy się starali przekazać pozostałym członkom naszej młodzieżówki oraz sami wykorzystać w przyszłości.

Serdecznie dziękujemy za możliwość udziału w obozie panu Tadeuszowi Bace – prezesowi OSP Świeradów-Zdrój, oraz Burmistrzowi Miasta Świeradowa-Zdroju.

Filip Daszko i Florek Bigus z mamami

Bilans szkół z absolwentami z SP nr 2

Zgodnie z zapowiedzią, uzupełniamy listę szkół ponadpodstawowych, do których przyjęto ośmioklasistów ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Czerniawie.

Pięcioro przyjęto do techników. Dwoje absolwentów wybrało lubańskich „Kombatantów” - jeden uczeń chce być informatykiem, uczennica zaś wybrała organizację reklamy. Dwie uczennice wybierają się do Biedrzychowic na kierunek hotelarstwo, a ta piąta wyjechała do Wrocławia, gdzie szkolić się będzie w logistycę w „Husarzu” - Głównej Wojskowej Szkole Średniej. W sumie do techników poszło aż 27 naszych uczniów.

Trzy absolwentki zdecydowały

się na szkołę branżową w Gryfowie: dwie chcą zostać kucharkami, jedna - fryzjerką. Tym samym branżówkę wybrało ogółem 10 uczniów.

Gryfowski kierunek obrał też uczeń, który w tamtejszym LO będzie zgłębiał podstawy medialne. Listę wyborów licealnych zamyka uczennica, która kontynuuje naukę w „Mickiewiczu” w Lubaniu, w klasie o profilu biologiczno-chemicznym. Tym samym liczba absolwentów w liceach rośnie do 29.

Lubań nieznacznie tylko poprawił wynik korespondencyjnego meczu z Jelenią Górą, która teraz „wygrywa” stosunkiem uczniów 27-12.

(aka)

4

DARMOWE KURSY JĘZYKOWE

KOMPUTEROWE

certyfiat ukończenia kursu

NIEMIECKI i ANGIELSKI

Świeradów Zdrój ul. Dworcowa 1

tel. 75 7834656 www.profi-akademia.eu

ŚWIERADÓW-ZDRÓJ WALCZY ZE SMOGIEM - WYBRÓBUJ BEZDYMNY BŁĘKITNY WĘGIEL

Rozpoczyna się sezon grzewczy i ponownie będziemy zmagać się ze smogiem. Na strzeżonym parkingu przy ulicy Sienkiewicza można kupić błękitny węgiel w cenie 1200 zł/tonę. Cena wydaje się wysoka, ale proszę zwrócić uwagę, że to innowacyjne paliwo ma bardzo dobre parametry spalania, szczególnie wysoką wartość opałową 27 MJ/kg. Przy spalaniu błękitnego węgla nie wydziela się dym.

W Świeradowie-Zdroju już kilkadziesiąt gospodarstw domowych ogrzewanych jest błękitnym węglem. Dla naszej miejscowości to znaczące zmniejszenie emisji pyłów i gazów do atmosfery z domowych kotłowni węglowych. Warto wypróbować ten węgiel w swoim piecu. **Bądź eko i używaj błękitnego węgla!**

Warto być przygotowanym, gdy pojawią się restrykcyjne przepisy antysmogowe. Wówczas przestawienie się na nowoczesne ekologiczne paliwa będzie znacznie droższe. Sposób walki ze smogiem, to drastryczne zmniejszenie emisji pyłów i gazów z przydomowych kotłowni. Nie ma innej drogi. Trzeba się dostosować do wymogów ochrony czystego powietrza.

ILE ALKOHOLU WYPIJA SIĘ W ŚWIERADOWIE-ZDROJU?

W ciągu ostatnich 5 lat w naszym mieście dość znacznie wzrosło spożycie alkoholu. W 2014 roku mieszkańcy i turyści kupili alkoholu za 10,3 mln zł, w tym: 4,7 mln zł na piwo, 1,4 mln zł wino i 4,2 mln zł wódki. Natomiast w 2018 roku spożycie alkoholi wzrosło stosunkowo do 2014 roku o prawie 20 proc. i wyniosło 12,3 mln zł, w tym 5,6 mln zł piwa, 2,2 mln zł wino i 4,5 mln zł wódki. O 19 proc. wzrosło spożycie piwa, aż o 57 proc. - wina i o 7 proc. - wódki.

Alkohol podawany jest w 115 punktach na terenie naszej miejscowości. Wzrost spożycia alkoholu wynika z większej ilości turystów odwiedzających Świeradów-Zdrój. Z danych jednoznacznie wynika, że mieszkańcy i turyści preferują wino i piwo. Zobaczmy, czy trend będzie podtrzymany w 2019 roku.

Do budżetu gminy rocznie wpływa ok. 360 tys. zł tytułem wydanych koncesji na alkohol. Środki te musimy przeznaczyć na profilaktykę i przeciwdziałanie skutkom alkoholizmu i nar-

MIRABELKA I RABARBAR Z IZERSKIEGO SADU

Mamy nowy produkt lokalny z Izerskiego Sadu. Dwa lata temu udało się wprowadzić do sprzedaży piwo jasne o nazwie „Świeradów” i ciemne o nazwie „Czerniawa”. Dosłownie kilkanaście dni temu do produkcji wszedł nowy produkt z naszego Izerskiego Sadu - to napoje owocowe z rabarbaru i mirabelki.

Jako pierwszy w mieście ich sprzedaż rozpoczął Czarci Młyn. Mam nadzieję, że zabutelkowane kompozycje znajdą uznanie u mieszkańców oraz turystów i na stałe wejdą do oferty świeradowskich sklepów i restauracji.

Intensywnie pracujemy nad kolejnymi spożywczymi produktami z naszego regionu. Stacja Kultury rozpoczęła tworzenie marki izerskiego miodu na bazie lokalnych pasiek. W przygotowaniu we współpracy ze stowarzyszeniem jest inkubator przetwórstwa lokalnego, który będzie produkował przetwory z lokalnych owoców, jak również wypiekał opłatki uzdrowskie dedykowane naszym kuracjuszom. W planach mamy też własne lokalne winobranie na bazie pergolowych winniczek.

Wprowadzanie spożywczych produktów lokalnych ma wiele zalet. Przede wszystkim nasze miasto będzie się promo-

Na bieżąco

wać poprzez ekoofertę. Również mieszkańcy przy tych projektach znajdują dużo satysfakcji i zabawy, a dla wielu może to być nowe źródło dochodów.

Głównym zarządzającym tymi projektami będzie Stacja Kultury, która przez Czarci Młyn, Izerską Łąkę czy dworzec kolejowy będzie wprowadzać, kreować i wspierać lokalne produkty. Ciekawą ofertą dla mieszkańców i turystów będzie projekt Izerskiego Sadu. Do mieszkańców będziemy kierować działania w celu zakładania przydomowych sadów, których owoce będziemy sprzedawać turystom i kuracjuszom.

NOWA USTAWA ŚMIECIOWA

6 września weszły w życie nowe przepisy dotyczące odpadów komunalnych. Zachodzą duże zmiany w zarządzaniu gospodarką odpadami. Przede wszystkim znika pojęcie niesegregowania odpadów - od teraz wszyscy musimy segregować. Jeśli ktoś nie będzie segregował, może zapłacić nawet czterokrotnie więcej niż ci, co segregują.

Kolejna zmiana dotyczy tego, że posiadacze przydomowych biokompostowników zapłacą mniej, ale największa rewolucja będzie przy rozliczaniu odpadów z nieruchomości niezamieszkałych, czyli firmowych. Otóż właściciele takich nieruchomości nie muszą przystąpić do gminnego systemu odbioru odpadami. Mogą bezpośrednio zawrzeć umowę z firmą przewoźną. W przypadku Świeradowa-Zdroju każdy przedsiębiorca będzie mógł wybrać, czy jest w systemie gminnym, czy samodzielnie rozlicza się z przewoźnikiem odpadów.

Wprowadzi to ogromne zamieszanie w rozliczaniu śmieciarek na tzw. RIPOK-ach. Trudno będzie nam sprawdzać, które śmieci są z systemu gminnego, a które z obiegu prywatnego. Wydaje się, że korzystnym rozwiązaniem w ustawie jest możli-

wość naliczania większych opłat dla tzw. apartamentowców. Obecnie właściciel takiego apartamentu deklarował tylko jedną osobę (siebie), która wytwarza odpady w mieszkaniu. Po nowemu będziemy mogli naliczać tzw. opłatę zwiększoną nawet do 160 zł za miesiąc w przypadku, gdy udowodnimy, że w lokalu w ciągu roku przebywa więcej osób.

Rewolucja śmieciowa wymusza wprowadzenie zmian w uchwałach gminy. Musimy zmienić regulamin utrzymania czystości w gminie, sporządzić nowy formularz deklaracji. Rada Miasta musi podjąć uchwałę, na mocy której przedsiębiorcy będą mogli przystąpić do gminnego systemu gospodarowania odpadami.

Cały nowy system musimy wprowadzić od października tego roku. Informacje będą podawane na plakatach, ulotkach, listach do mieszkańców oraz na stronie www.swieradowzdroj.pl

JUŻ SIĘ BUDUJE DRUGA WIEŻA (Z PIĘCIU)

Nadleśnictwo Świeradów rozpoczęło budowę wieży widokowej na Czarniawskiej Kopie. To bardzo ważne przedsięwzięcie dla rozwoju ruchu turystycznego, szczególnie dla Czarniawy-Zdroju. Wieża będzie miała 15 m wysokości i dwa zadaszone tarasy widokowe. Wykonana jest z drewna modrzewiowego. Wartość inwestycji to 500 tys. zł, a nadleśnictwo pozyskało dofinansowanie 85 proc. z funduszu unijnego Polska-Saksonia. W listopadzie obiekt będzie oddany do użytku.

Wież na Czarniawskiej Kopie trzeba będzie skomunikować z zielonym szlakiem turystycznym i kompleksem ścieżek rowerowych singletrack. Swego czasu pisałem na łamach „Notatnika”, że w Świeradowie powinno być 5 wież widokowych. Udostępniona w ograniczonym zakresie jest wieża Domu Zdrojowego. Druga - to właśnie ta budowana. Trzecia - to gminny projekt wieży na Młynicy, która ma już pozwolenie na budowę. Czwarta - to Sky Walk (spacer w chmurach) na zboczu góry Świeradowiec, a piąta - Mon Plaisir, która ma prawie dwustuletnią historię. Sądzę, że systematycznie co roku będziemy oddawać do użytku kolejną wieżę.

Te punkty widokowe mają duże wzięcie wśród turystów. Bardzo często są celem wokółmiejskich wycieczek czy spacerów. Takie wieże generalnie mają grono wielbicieli. Myślę, że podobnie będzie z wieżą na Czarniawskiej Kopie, która przyciągnie więcej gości jednodniowych do naszego miasta.

W przyszłym roku powinniśmy wspólnie z leśnikami poprowadzić szlak łączący wieżę z Domem Zdrojowym w Czarniawie. (Na zdjęciu leśniczy Grzegorz Szubert, gospodarz wieży.)

Roland Marciniak

Miejskie Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy
„Stacja Kultury”, ul. Dworcowa 1, fax 75 78-16-221

Dyrektor – **Dorota Marek**.

Kreowanie wydarzeń kulturalnych i promocja
Diana Słupska, tel. 75 71-36-482,
kultura@swieradowzdroj.pl

Kreowanie wydarzeń sportowych, rekreacyjnych i promocja
Beata Rosicka, tel. 75 71-36-483,
it@swieradowzdroj.pl

Koordynator ds. obsługi obiektów, wydawnictw i promocji
Karol Wilk, tel. 574 110 170
notatnik@swieradowzdroj.pl

STACJA KULTURY otwarta jest
od poniedziałku do piątku w godz. 10⁰⁰ do 17⁰⁰

Zwykle plastikowe zakrętki mogą pomóc choremu Kacperkowi. Zbieramy je na Stacji, żeby pomóc i każdemu z Was może się włączyć w tę akcję. Zakrętki można przynieść do nas lub do Pani Teresy Fierkiewicz, a my chętnie je prześlemy dalej.

Ukazała się kolejna edycja „Niezbédnika Turysty 2019/2020”, zapraszamy więc gestorów bazy noclegowej, gastronomicznej oraz

innych usługodawców na Stację Kultury po jego odbiór.

PROJEKT „ŚWIERADOWSKA KARTA MIEJSKA”

Z dniem 1 września weszła w życie Świeradowska Karta Miejska, która jest własnością Miejskiego Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy „Stacja Kultury”, a która potwierdza uprawnienia mieszkańców miasta Świeradów-Zdrój do korzystania z oferty rabatów, ulg, zwolnień, preferencji lub świadczeń aktualnie oferowanych przez Partnerów uczestniczących w Projekcie ŚKM (ich lista jest na bieżąco aktualizowana na stronie www.swieradowzdroj.pl w zakładce „Nasze Miasto”).

Celami Projektu ŚKM jest:

- umożliwienie mieszkańcom Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój dostępu do gminnych/lokalnych atrakcji oraz popularyzowanie korzystania przez nich z atrakcji naszej gminy i okolic,

- umacnianie poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców,

- kształtowanie kultury spędzania czasu wolnego i poszerzanie katalogu możliwości jego wykorzystania.

Przez osobę uprawnioną do korzystania z ŚKM należy rozumieć każdą osobę fizyczną:

- zameldowaną w Świeradowie-Zdroju,

- rozliczającą się z podatku dochodowego w Urzędzie Skarbowym w Lubaniu oraz w swoim zeznaniu podatkowym deklarującą Gminę Miejską Świeradów-Zdrój jako miejsce stałego zamieszkania,

- opłacającą w Świeradowie-Zdroju podatek od nieruchomości,

- opłacającą media związane z nieruchomościami zlokalizowanymi w Świeradowie-Zdroju.

By otrzymać Kartę, należy złożyć stosowny wniosek (do pobrania w zakładce lub do odebrania w Stacji Kultury) i złożyć go u Organizatora. Należy przy tym okazać dokument tożsamości, pierwszą stronę (zdjęcie lub skan) PIT-u za rok poprzedni oraz inny bieżący dokument, który potwierdza, że dana osoba przebywa w Świeradowie-Zdroju z zamiarem stałego pobytu.

ŚKM wydawana jest bezpłatnie na okres 5 lat. Można ją odebrać osobiście na Stacji Kultury lub w Małym Domu przy Czarcim Młynie (Kartę osób niepełnoletnich odbiera rodzic lub opiekun).

Pełny tekst określający zasady udziału w projekcie „Świeradowska Karta Miejska” znajduje się na stronie miejskiej w zakładce „Nasze Miasto”.

1 września - pamięć wojny

Fot. Tomasz Chmielowiec

Mieszkańcy, przedstawiciele samorządu, kościoła, dzieci, młodzież i członkowie Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej spotkali się 1 września przy obelisku, aby w obecności sztandarów Związku Kombatantów oraz Związku Sybiraków (w pocztach stali absolwenci gimnazjum i klas ósmych) uczcić 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej.

Przybyłych powitała Teresa Fierkiewicz, a Dorota Marek, dyrektor Miejskiego Centrum Kultury, które było organizatorem rocznicowych obchodów, odczytała pamiątkową mowę prezydenta Warszawy Stefana Starzyńskiego, zaczynającą się od historycznych słów: *A więc wojna! Z dniem dzisiejszym wszelkie sprawy i zagadnienia schodzą na plan dalszy. Całe nasze życie, publiczne i prywatne przestawiamy na specjalne tory, weszliśmy w okres wojny...*

Zosia Salawa zaśpiewała a capella przejmującą balladę, której słowa brzmiały: *Nie pamiętasz, bo nie mo-*

żesz/ Byłeś wtedy małym chłopcem/ Gdy twój ojciec z karabinem szedł na bój/ Wśród wystrzałów, huków bomb/ Bronił on ojczyznę swą/ Byś mógł teraz wybudować/ Piękny dom, nowy dom.

Po niej głos zabrał burmistrz Roland Marciniak, który mówił o okrucieństwie i ofiarach II wojny, następnie panie z „Syntonii” zaśpiewały trzy zapadające w pamięć kilku pokoleń piosenki: „Wojenko, wojenko”, „Dziś do ciebie przyjdź nie mogę” i „Rozszumiały się wierzby płaczące”. Część słowno-muzyczną zakończyła Ewa Brodziak, która odczytała „Testament poległych”: *Nie odeszliśmy od was, by grały fanfary/ Niepotrzebna nam sława w wiecowych wspomnieniach/ Nie polegliśmy po to, by zbawiać świat stary/ I by kłamstwo wyrosło na prawdziwie cierpienia.*

Złożenie kwiatów pod obeliskiem zakończyło rocznicowe uroczystości. (aka)

Promujemy miasto

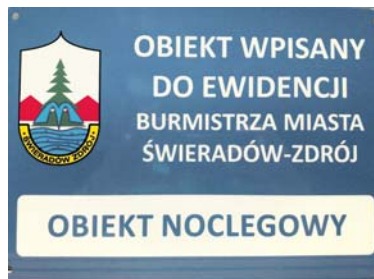
Z przyjemnością informujemy, że w Miejskim Centrum Kultury przy ul. Dworcowej 1 są do odebrania promocyjne ramki do tablic rejestracyjnych. Chętnych serdecznie zapraszamy po ich odbiór.

Osoby kreatywne pilnie poszukiwane!

„Stacja Kultury” poszukuje osób kreatywnych chcących prowadzić następujące warsztaty:

- fotograficzne - obejmujące fotografię cyfrową oraz analogową (częstotliwość - raz na dwa tygodnie);
- muzyczne - zajęcia wokalne bądź nauka gry na instrumentach (raz w tygodniu);
- inżynierii dźwięku i/lub obróbki cyfrowej dźwięku i/lub produkcji utworów muzycznych (raz w miesiącu);
- plastyczne, m.in. rzeźba, rysunek bądź grawerunek, robótki ręczne itp. (raz w tygodniu).

Osoby zainteresowane współpracą proszone są o złożenie w „Stacji Kultury” lub przesłanie na adres - kultura@swieradowzdroj.pl - oferty obejmującej tematyczny program warsztatów wraz z harmonogramem oraz kosztorysem, w tym wyceną zakupu materiałów niezbędnych do przeprowadzenia zajęć.

Szanowni Państwo, właściciele obiektów noclegowych, w Miejskim Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy „Stacja Kultury”, ul. Dworcowa 1, od poniedziałku do piątku w godzinach 10⁰⁰-17⁰⁰ czekają na Państwa do odbioru tablicki informującej (szczególnie turystów) o fakcie, że Państwa obiekt działa legalnie i został wpisany do ewidencji obiektów świadczących usługi noclegowe, prowadzonej przez Burmistrza Miasta.

Wzór takiej tabliczki umieścimy także w tegorocznym „Niezbédniku Turysty” (informacje pod nr. tel. 71 36 482).

Cennik reklam w NOTATNIKU ŚWIERADOWSKIM

Na reklamy w „Notatniku” obowiązują następujące stawki, z uwzględnieniem rabatu za 3 emisje – 15 proc. Reklamodawcy zapłacą (w zł):

1/2 strony (255 x 175 mm): 1 emisja - 300, 3 emisje - 765.

1/4 strony (175 x 125 mm): 1 emisja - 150, 3 emisje - 382,50.

1/8 strony (125 x 85 mm): 1 emisja - 80, 3 emisje - 204.

na 1/16 strony (85 x 60 mm): 1 emisja - 50, 3 emisje - 127,50.

Za włożenie wkładki reklamowej do środka gazety – 250 zł.

1. Gotową reklamę **WYŁĄCZNIE W FORMIE PLIKU GRAFICZNEGO** (zgodnie z podanymi w cenniku wymiarami) prosimy wysłać na adres: notatnik@swieradowzdroj.pl

2. Należność za umieszczenie reklamy należy wpłacić na konto Miejskiego Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy - **Santander Bank Polski nr 21 1090 1997 0000 0001 4222 7909** - przed emisją reklamy. W treści przelewu należy wpisać koniecznie numer NIP, nazwę i adres firmy, w celu wystawienia faktury.

3. Warunkiem ukazania się reklamy jest dostarczenie potwierdzenia wpłaty. Można je wysłać mejlem na adres it@swieradowzdroj.pl - lub dostarczyć osobiście do Centrum, ul. Dworcowa 1.

4. Faktura zostanie wystawiona w ciągu siedmiu dni od dokonania wpłaty.

Ach, to czeskie é s háčkem!

Tablica informacyjna na zdjęciu u góry znajduje się tuż za skrzyżowaniem w Orłowicach i pierwsze, co w niej uderza po oczach, jest nie występujący w języku polskim skrót „Oś.” Zapewne miał oznaczać osiedle, ale gdyby się trzymać logiki, skrót po rozwinięciu miałby brzmienie „ośedle”. Oczywiście tak nie piszemy, zatem jedyny dopuszczalny w polszczyźnie skrót słowa „osiedle” to „os.”. Co zatem zrobić, by ten wybryk językowy wyeliminować?

Droga jest wojewódzka w zarządzie gminy Świeradów na terenie gminy Mirsk. Laik nie ma bladego pojęcia, kto te tablice maluje i ustawia, ale przy odrobinie pomyślniku podpowiedziałby drogowcom, że wystarczy pędzelkiem farbą w przybliżonym odcieniu zamazać tę kreseczkę nad s. Znajac jednak życie sądzić można, że wiele wody upłynie w wysychającej Kwisie, zanim ktoś podejmie sensowną decyzję, o działaniach nie wspominając.

Drugi składnik tej samej tablicy

jest już bardziej skomplikowany, bo dotyczy pisowni nazw obcojęzycznych. Proszę porównać obie wersje nazwy najbliższej położonej czeskiej partnerskiej miejscowości Świeradowa. W lokalizacji „orłowickiej” w nazwie – skoro już wpisano czesko brzmiące Mesto – są aż trzy błędy: brakuje akcentu nad e (ě), daszka nad e (ě po czesku to é s háčkem) i v zamiast w. Wystarczyło jednak napisać „Miasto”, by zadowolić tych, którzy na co dzień używają spolszczonej nazwy Nowe Miasto (bo jakże by w ustach świeradowianina brzmiało, że „jadę do Nového

Města”).

W lokalizacji „czerniawskiej” (tablica u góry została uchwycona na skrzyżowaniu ulic Strażackiej i Izerskiej) prawie się udało, bo jest i daszek, i akcent, całość psuje tylko to nieszczęsne „w”, które w języku czeskim występuje, podobnie jak Q i X, tylko w nazwach obcych.

Jak jest poprawnie, widać na tablicy informującej o wjeździe do partnerskiego miasta. Proszę zwrócić na pełną nazwę: NM pod Smrkem, pisane po to, by odróżnić od NM „na Moravě” czy NM „nad Metují”

Oczywiście, powie ktoś, czepiam

się błahostek, podczas gdy wskazują jedynie na brak konsekwencji, bo albo piszmy po polsku (przecież jedziemy do Pragi, a nie do Prahy, czy do Drezna i Budziszyna, a nie do Dresden/Bautzen), albo w oryginale i bez błędów, albo podwójnie (przy wjeździe na autostradę od strony Görlitz na tablicy informacyjnej widnieje Breslau/Wrocław – z ł).

Dobrze, że nasze przyzwyczajenia nie ulegają zmianie: do Nowego Miasta wciąż jeździmy na smażony ser, po zakupy u „Brodacza” i na oszroniony kufel Primatora.

Adam Karolczuk

Maślankowe szaleństwo

Nasz świeradowski kucharz, obiężyświat Szymon Przystupa, ma dość nietypowe hobby – gdy tylko poczuje zew, pakuje – jak każdy mistrz – swój zestaw noży i wjeżdża w świat, by zaliczyć pełen wyzwania pobyt w którejś z restauracji szczytujących się gwiazdkami Michelin Zdobywa w ten sposób nowe doświadczenia, znajomości i wiedzę. Oczywiście, nie w biegu, ale po wielomiesięcznych przygotowania i negocjacjach, po uruchomieniu systemu poleceń ze strony zaprzyjaźnionych kucharzy w różnych częściach Europy.

Po stażach w warszawskim Atelier Amaro*, w praskim Alcronie*, sztokholmskim Oaxen Krog** oraz Vendôme*** w Bergisch Glad-

bach, tym razem wybór Szymona padł na restaurację Substans w Aarhus, w północno-wschodniej Danii. Serwujący nowoczesną kuchnię skandynawską lokal szczyti się od 2015 r. jedną, jak na razie, gwiazdką Michelin, a jego szefem i właścicielem jest Rene Mammen, młody, tryskający wiedzą i humorem człowiek.

Jak w przypadku wielu „gwiazdkowych” restauracji, Substans* składa się z sali, gdzie można obsłużyć maksymalnie 60 osób, rezerwację stolika trzeba robić przynajmniej kilka miesięcy wcześniej, a serwowane tu menu degustacyjne pochodzi z najlepszych ekologicznych produktów.

Na marginesie (bo „Substans”

nie miał ich w karcie) warto wspomnieć, że Duńczycy (jak i chyba wszyscy Skandynawowie) uwielbiają śledzie na słodko, z goździkami, czerwonym winem i nutką cynamonu. W naszej tradycji, gdzie śle-

ekologiczny. Na nim smaży się wszystko, np. polędwiczki wieprzowe na różowo (z hodowli ekologicznej, raczej jasna), najpierw grillowane, potem dosmażane na patelni.

A jak masło, to i maślanka, którą

Na pierwszy rzut oka nikt nie kojarzyłby tej salki restauracyjnej z lokalem jednogwiazdkowym Michelin, ale w Skandynawii skromność jest narodową cnotą. Na zdjęciu obok Szymon (z prawej) ze swym szefem Rene.

dzie z cebulą macza się w oleju bądź śmietanie, skandynawskie połączenia wydają się jakby nie z tej ziemi.

W kuchni Substans* dominują ryby, w większości oceaniczne (ale z Bałtyku też), smażone na maśle, które tam uważane jest za tłuszcz

w syfonie wzbogaca się CO₂ i na przygotowany w ten sposób mus kładzie się, na przykład, świeży dziki jarmuż i suszone sfermentowane żółtko.

Spytałem Szymona, czym najbar-

Śmieci z poślizgiem

W związku z informacją zamieszczoną w poprzednim numerze gazety dotyczącą zmiany stawek i obowiązkowej zmianie deklaracji - Urząd Miasta uprzejmie informuje, że uchwały podjęte 5 sierpnia w dalszym ciągu czekają na rozstrzygnięcie Regionalnej Izby Obrachunkowej, które powinno nastąpić 18 września br. W związku z powyższym we wrześniu stawki opłaty oraz deklaracje pozostają bez zmian. O wszelkich zmianach, które będą miały nastąpić, zostaną Państwo poinformowani w następnym numerze „Notatnika”, na stronie internetowej oraz drogą pocztową.

Marcin Rosolek

UM wykazuje

Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta zostały wywieszone wykazy - na okres 21 dni - do wglądu w godzinach pracy urzędu:

18 września br. - w sprawie przeznaczenia do sprzedaży w trybie przetargowym

➡ nieruchomości gruntowej niezabudowanej o pow. 0,1190 ha przy ul. Dolnej, stanowiącej działkę

☐ nr 84, am. 4, obr V;
18 września br. - w sprawie przeznaczenia do wydzierżawienia w trybie bezprzetargowym

➡ nieruchomości gruntowej

dzie lubił się w Danii objadać.

- Zwały mnie z nóg lody z maślanki podawane z gruszką kompresowaną w oleju koprowym, do tego chrupiący wafelek z mleka w proszku i koperku – przyznał się

Jedzenie, wystrój i wspaniałe wino niefiltrowane – tak zostanie zapamiętany przez niego kolejny pobyt w królestwie Michelin. Szymon został w nim bardzo miło przyjęty, zaprzyjaźnił się z szefem i całym zespołem, a wszyscy byli pod wrażeniem naszego regionu, o którym podczas ciężkiej pracy im opowiadał. Może któryś z nich skorzysta z zaproszenia w Góry Izerskie i odwiedzi Świeradów.

(aka)

Królewskie miasta

Wczesnym rankiem 2 września 49-osobowa grupa seniorów ze Świeradowa wyruszyła w sentymentalną podróż na południe Polski, do nadwiślańskich miast, które pamiętają narodziny naszej ojczyzny, uważanych za jedne najstarszych w kraju.

Sandomierz to miasto niezwykle, nazywane czasem „Małym Rzymem”, o którym wiedzę podsumowaliśmy rejssem statkiem po Wiśle.

Kolejne - to Kazimierz Dolny, nadwiślański gród uwielbiany przez

artystów, malarzy, poetów, filmowców. Ostatni nadwiślański gród - to Puławy z przepięknym zespołem pałacowym z Muzeum Czartoryskich w którym znajduje się imponująca kolekcja księżnej Izabeli.

Dziękujemy organizatorom za wspólnie spędzony czas, za lekcje geografii, historii i patriotyzmu, które przypominały nam czasy świetności naszej ojczyzny, a jednocześnie przybliżyły nam postacie wielkich Polaków, dziś często już zapomnianych. **Mieczysława Baszak**

niezabudowanej o pow. 0,0747 ha przy ul. Polnej, stanowiącej część działki

☐ nr 1/5, am. 1, obr IV;
18 września br. - w sprawie wyznaczenia do zbycia w drodze zamiany

➡ nieruchomości gruntowej niezabudowanej o pow. 0,0313 ha przy ul. Batorego, stanowiącej działkę

☐ nr 3, am. 5, obr IV.

(opr. aka)

Kronika policyjna Świeradów w budowie

11 sierpnia policjanci otrzymali zawiadomienie, że w jednej z placówek wychowawczyń mająca pod opieką kilkoro dzieci może znajdować się w stanie nietrzeźwości. Przybyłym funkcjonariuszom odmówiła jednak poddania się badaniu alkomatem i zażądała pobrania krwi. Wynik kontroli brzmiał jednoznacznie – wychowawczynie miała ponad 1 promil alkoholu.

13 sierpnia policjanci ze świeradowskiego Rewiru Dzielnicowych patrolowali ulice w Leśnej i byli świadkami ujęcia obywatelskiego 27-latką, który wcześniej wszedł przez balkon do jednego z mieszkań, z którego zabrał telefon, portfel z dokumentami i kartą bankomatową (którą zresztą płacił zbliżeniowo w sklepie). Ludzie zapamiętali go, jak wychodził z łupami i rozpoznali na ulicy, gdy szedł z zakupami.

Również 13 sierpnia policjanci ujawniła w Świeradowie mężczyznę, którego uznano za zaginionego na terenie woj. mazowieckiego. Z udzielonych wyjaśnień wynikało jednakże, że 36-latek zerwał świadomie kontakt z rodziną, poparł to stosownym oświadczeniem, że nie jest żadnym zaginionym a w Świeradowie chciał się po prostu zadowozić.

Tego samego dnia funkcjonariuszy wezwano w południe do awanturującego się 32-latką, który najpierw groził rodzinie, a na koniec podpalił materace na podwórku. Mężczyzna, który nie był nigdzie zatrudniony i utrzymywał się jedynie z dorywczych prac, został przewieziony do szpitala na badania specjalistyczne.

Policja poszukuje złodzieja, który **14 sierpnia** z ogródka przydomowego jednej ze świeradowianek skradł kamerę fotopułapki o wartości 340 zł.

21 sierpnia o godz. 13⁰⁰ mieszkańcy jednego z budynków przy ul. Górskiej powiadomili policję o tym, że od 7 dni nie widzieli swego sąsiada. Przybyły patrol znalazł w mieszkaniu martwego mężczyzny, a lekarze ustalili, że zgon nastąpił z przyczyn naturalnych.

23 sierpnia policjantów ze świeradowskiego RD wezwano do Świecia, gdzie po południu na budowie remizy OSP doszło do wypadku przy pracy – jeden z zatrudnionych tam mężczyzn spadł z rusztowania doznając stłuczeń głowy. Trwające czynności wyjaśniające okoliczności zdarzenia.

Jak się okazuje, świeradowski Rossmann przyciąga amatorów łatwego zarobku. Najpierw **23 sierpnia** po południu monitoring namierzył mężczyznę w wieku ok. 60 lat, który ukradł kilka flakonów perfum wartości 1.300 zł. **Cztery dni później** również po południu na perfumy poślakomł się młodzieniec około 25 lat, tyle że szkoda sklepu wyniosła jedynie 500 zł. Jeszcze nie zakończyły się analizy nagrań, gdy kamery

tego samego dnia ujawniły kolejnego złodzieja – tym razem był to już znany policji 31-latek z Proszówki, wobec którego wszczęto już postępowanie za wcześniejsze występki tego typu, a w Świeradowie nabrał kremów za 110 zł. Teraz odpowie w warunkach recydywy.

27 sierpnia ok. godz. 20⁰⁰ siedemnastoletnia mieszkanka Pobiednej zjeżdżała rowerem po ul. Piastowskiej, nie zdołała wyhamować na skrzyżowaniu i z impetem uderzyła w audi jadące ul. Wyszyńskiego. Przybyły patrol stwierdził, że dziewczyna, która była pod wpływem alkoholu (ponad 1 promil), miała tylko drobne otarcia, za to w samochodzie uszkodziła lewe nadkole i drzwi. Za swój wyczyn odpowie teraz przed sądem.

Miedzy 26 a 28 sierpnia z budowy w okolicach gondoli, gdzie już raz dokonano kradzieży 800 m przewodu elektrycznego, tym razem skradziono agregat tynkarski PFT-G4 wartości 20 tys. zł (na zdjęciu). Jeśli ktokolwiek ma informacje o sprawcy lub skradzionym urządzeniu, tego świeradowska Policja prosi, żeby skontaktować się z Rewirem Dzielnicowych.

W sierpniu stwierdzono dwie udane kradzieże paliwa z samochodów metodą tzw. nawiarki. Raz było to 5 litrów wysane z matiza, a raz 10 litrów z VW polo.

31 sierpnia po południu policja ponownie przyłapała 27-latką, gdy samochodem marki rover jechał po ulicy, choć ma dożywotni zakaz prowadzenia pojazdów. W tym samym aucie złapano go ponownie **3 września** wieczorem. Policjanci obliczyli, że od początku roku niesforny kierowca kontrolowany był aż 10 razy!

2 września o godz. 22⁰⁰ podobny los spotkał jego kolegę, też z zakazem, który kierował golfem, ale był to „dopiero” trzeci raz, gdy przyłapywano go na gorącym uczynku.

3 września w nocy z posesji przy ul. Sienkiewicza skradziono audi a6 combi wartości 20 tys. W tej okolicy nie ma monitoringu, nie można więc było ustalić sprawcy, którego policja wciąż poszukuje. (opr. aka)

Budynek widoczny na zdjęciu u góry to Holiday Mountain Residence przy ul. Sienkiewicza (swoją drogą, po co te napuszone angielskie nazwy?), czyli nakrócej mówiąc - apartamentowiec. Niby jeden z wielu w mieście, ale z pewnych względów zasługujący na szczególną uwagę - to pierwsza w Świeradowie mieszkaniówka wzniesiona w ścisłym zabytkowym centrum (niektórzy uważają, że wręcz w zbyt ścisłym). No, ale budynek stoi, trwają prace upiększające teren, a z wywieszonego baneru dowiadujemy się, że liczy 62 wygodne apartamenty, jedno- i dwupokojowe o powierzchni od 21,87 m² do 42,60 m², z miejscami parkingowymi, komórkami lokatorskimi i windą.

By dowiedzieć się więcej, zadzwoniliśmy do dewelopera - jest nim jeleniogórska firma Holiady Development, której przedstawiciel zapewnił, że do sprzedaży zostały tylko 3 wolne lokale, że każdy lokator ma zagwarantowane miejsce na parkingu podziemnym (o ile zechce je wykupić), za 1 m², trzeba zapłacić ok. 6.500 zł, a zasiedlanie zacznie się w pod koniec roku.

Poniżej parkingu przy ul. Widokowej w dwa i pół roku powstał obiekt z funkcją handlowo-usługową i turystyczną (fot. obok). Na parterze będzie 6 lokali do wynajęcia (dwa po 30 m², trzy po 60 m² i jeden strumetrowy), wszystkie z zapleczem socjalnym, na piętrach natomiast pokoje do wynajęcia dla turystów, każdy o pow. 30 m², z aneksem kuchennym i łazienką. Całość liczy 1.400 m², obok powstanie ok. 15 miejsc parkingowych. Do końca roku obiekt powinien zostać odebrany przez nadzór budowlany.

Zamykany zostaje plan inwestycyjny obejmujący Biedronkę, myjnię, budynek usługowo-mieszkalny i widoczny obok obiekt, który na parterze pomieści sklep mięsny z prawdziwego zdarzenia (100 m² zagospodaruje na przełomie roku firma ZYGULA ze Zbąszynka), a na dwóch kondygnacjach - dwa mieszkania na wynajem, każde po 80 m²: na poddaszu będą dwie sypialnie i WC, a na piętrze - salon z aneksem kuchennym i łazienka.

Po uporządkowaniu terenu przybędzie też miejsc parkingowych.

Widoczny obok budynek stoi przy ul. Górskiej (poniżej DW KWI-SANNA) i może nie imponuje wielkością - raptem 250 m² - ale wnosi nową jakość w życie miasta, jest to bowiem siłownia.

Jak zapewnia jej właściciel, Dawid Bielewicz, na dwóch poziomach znajdują się strefy: cardio (bieżnie, rowerki), funkcjonalna, maszyn ze stosem i wolnych ciężarów. Zajęcia poprowadzi 5-osobowa załoga z pełnymi kwalifikacjami, a członkowie klubu mogą liczyć na ułożenie indywidualnych planów treningowych i żywieniowych.

Siłownia będzie czynna w godz. 8⁰⁰-21⁰⁰, otwarcie w październiku.

Izerski Klub Międzypokole-
niowy zaprasza do „Izerki”
na 47. przedpremierowe
spotkanie

z wrocławską pisarką

JOLANTĄ MARIĄ KALETĄ

która w czwartek

10 października o godz. 16³⁰

zaprezentuje czytelnikom II tom powieści pt. „Wojna
i miłość”. Z tej okazji będzie można zakupić tom pierw-
szy i drugi z dedykacją autorki - jeszcze przed oficjalną
premierą powieści, która ma się odbyć 16 października.

Natomiast **17 października o godz. 16⁰⁰** gościem
Klubu będzie

IZABELA JANIĄK

która tym razem opowie o ziołach i ich wpływie na na-
sze zdrowie, samopoczucie, o zapachach utrwalonych
w mydełkach artystycznych, będących wspomnieniem
lata. Serdecznie zapraszamy!

Piknik „Aktywnych” w Czarcim Młynie

Nowelowe

„Narodowe Czytanie”
Osiem lektur na ósme „Naro-
dowe Czytanie” były czytane w pra-
wie 200 miejscach w 31 krajach,
w Polsce zaś w ponad 3 tys. miejsc,
w tym - oczywiście - w „Izerce”. Ka-
non nowel obejmował następujące
tytuły: „Dobra Pani” Elizy Orzesz-
kowej, „Dym” Marii Konopnickiej,
„Katarynkę” Bolesława Prusa,
„Mój ojciec wstępuje do strażaków”
Bruno Schulza, „Orkę” Władysła-
wa Reymonta, „Rozdziobią nas kru-
ki, wrony...” Stefana Żeromskie-
go, „Sachem” Henryka Sienkiewi-
cza oraz „Sawę” Henryka Rzewu-
skiego.

W liście adresowanym do
uczestników Narodowego Czytania
Prezydent Andrzej Duda napisał
„Jestem przekonany, że ich bogac-
two pozwoli każdemu włączyć się
i współtworzyć naszą akcję, która
popularyzując czytelnictwo nie-
zmiennie udowadnia, że piękno
polskiej literatury ma moc, aby nas
jednoczyć i zespalać wokół wspól-
nych celów i wspólnych wartości”.

„Narodowe Czytanie”

nych celów i wspólnych wartości”.

W sobotę 7 września w „Izerce”
od godziny 10⁰⁰ rozpoczęło się gło-
sne czytanie wybranych fragmen-
tów 8 lektur przez Tomasza Metelice
(na zdjęciu), absolwenta naszej szko-
ły, księdza, obecnie przebywające-
go we Włoszech, jednocześnie za-
łożyciela Fundacji Cor Ad Cor, która
ma na celu niesienie pomocy tym,
którym brakuje „połowy serca do

pełnego życia”.

Tomasz (przypomnijmy, jedyny
rodzynek w grupie „Zakręcone”, któ-
re z tego powodu musiały zmienić
nazwę na „Zakręceni”), wybrał
„Dobrą Panią”, a nasz drugi gość,
Izabela Janiak z Pracowni Pierniko-
wej (już trzeci rok z nami czyta) -
„Mój ojciec wstępuje do strażaków”
ze zbioru B. Schulza „Sanatorium
pod klepsydrami”. (KP)

Jak to się często zdarza w koń-
cówce lata, pogoda 7 września była
iście jesienna, co nie przeszkodzi-
ło jednak „Aktywnym” w organi-
zacji pikniku. Tym razem w 32-oso-
bowym gronie spotkaliśmy się pod
wiatą przy Czarcim Młynie. Powi-
tała nas gospodarz obiektu Anna
Martynowska-Pietrzyk wraz z Ka-
rolem Wilkiem, od niedawna pra-
cownikiem Miejskiego Centrum
Kultury.

Jako że piknik był z założenia
impresją turystyczną, rozpoczęliśmy
ją od zwiedzenia obiektu. Pani Anna
profesjonalnie i w zajmujący sposób
zapoznała nas z historią Młyna (za
rok będzie obchodzony jubileusz
130-lecia) oraz z linią technologiczną

i urządzeniami służącymi do przemia-
łu zboża i wyrobu mąki. Uruchomiła
też sprawnie działające koło młyń-
skie. Bardzo umiejętnie wciągając
w dyskusję, potrafiła rozbudzić na-
sze zainteresowanie tradycyjną mły-
narską produkcją.

Kolejnym punktem imprezy był
konkurs wiedzy o Świeradowie-
Zdroju i Górach Izerskich. Z uwagi
na to, że impreza odbywała się na
terenie Młyna, podzieliliśmy bie-
siadników na 6 grup o nazwach:
**Żytniacy, Pszenicznicy, Owsianie,
Gryczanie, Jaglani i Orkiszanie.**
Do udziału w konkursie przystąpiło
po jednym reprezentancie każdej
z grup: Aleksandra Kasprzak, Irena
Jednorowska, Stanisław Zalewski,
Hanna Wojtyła, Andrzej Rewerski
i Ewa Junciewicz. Jurorkami były: go-
spodynia Młyna, Marianna Marek
i Grażyna Kasprzak.

Uczestnicy odpowiadali na przy-
gotowane zestawy pytań, po sześć
w każdym. Najlepiej wypadł Andrzej
Rewerski, za nim uplasowała się Irena
Jednorowska, pozostali zaś na
równorzędym trzecim miejscu.
Trzeba przyznać, że zawodnicy wy-
kazali się dobrą wiedzą; poza dużym
aplauzem biesiadników wszyscy
zostali nagrodzeni suwenirami ze
„Stacji Kultury”, a najlepsi jeszcze
dodatkowo chlebkami upieczonymi
przez panią Annę.

Gdy przyszedł czas na biesiado-
wanie, zasiedliśmy wokół stołów
przyozdobionych artystycznie wy-
konanymi wazonikami autorstwa
Grażyny Kasprzak i kwiatami
z ogródka Ireny Marciniak. Ułożone
na blatach domowe produkty spo-
rządziły: Irena Marciniak, Krystyna
Liber i Bożena Ochramowicz. Menu
uzupełniało ciasto drożdżowe i prze-
pyszny chleb z Czarciego Młyna,

a swoje wypieki dołożył Piotr Bigu-
sa (laureat jeleniogórskiego konkur-
su Bitwa na Smaki).

Całej biesiadzie towarzyszyła
muzyka w wykonaniu Kazimierza
Hołyszewskiego. Tym razem mniej
było chętnych do tańca, niemal
wszyscy natomiast włączyli się do
wspólnego śpiewania piosenek tu-
rystycznych i biesiadnych przy wto-
rze akordeonu i wsparciu wykona-
nych przez nas śpiewników.

Podsumowując, mimo nieprzy-
chylnej aury imprezę uznajemy za
udaną.

Podziękowania należą się
wszystkim tym, którzy włączyli się
z pomocą przed imprezą, w jej trak-
cie i po zakończeniu (poza wymie-
nionymi wcześniej): Teresie Fierko-
wicz - za opracowanie części pytań
konkursowych, Krystynie Liber - za
obsługę grilla, Dariuszowi Kaspra-
kowi, który zapewnił transport pro-
duktów, Janinie Zazulak - za zapew-
nienie drewna, oraz Zbigniewowi
Worotnickiemu - za jego dowóz.

Impreza została dofinansowana
z budżetu Gminy Miejskiej Świer-
adów-Zdrój.

Donata Sienkiewicz

Jedną ze sfer działalności nasze-
go Stowarzyszenia jest uczestnictwo
w kulturze. Okres jesienno-zimowy
zapoczątkowaliśmy 11 września wy-
jazdem do kina w Jeleniej Górze na
film „Polityka” Patryka Vegi (wyjazd
częściowo dofinansowany ze skła-
dek członkowskich). Wzięło w nim
udział 20 członków. Planujemy ko-
lejne: do kina, teatru i na inne impre-
zy artystyczne. Prosimy o zgłasza-
nie propozycji ważnych i ciekawych
wydarzeń kulturalnych w naszym
regionie. W miarę możliwości bę-
dziemy je organizować i dofinanso-
wywać.

*Zarząd Izerskiego Stowarzyszenia
„Aktywni Razem”*

**IZERSKIE STOWARZYSZENIE
„AKTYWNI RAZEM”**

Zarząd Izerskiego Stowarzyszenia „Aktywni Razem”
zaprasza na zabawę z okazji Dnia Seniora

do pensjonatu FORTUNA,
5 października (sobota), godz. 17⁰⁰.
Zapewniamy świetną zabawę z niespodziankami.
Zagra zespół „Largo” ze Zgorzelca.
Menu: ciepła kolacja, stół szwedzki, ciasto, kawa, herbata.
Ceny biletów: członkowie – 20 zł; sympatycy – 50 zł.
Zgłoszenia i informacje do 27 września
w biurze Stowarzyszenia, ul. Dworcowa 1
lub pod tel. 723 484 584; 734 197 465.
Impreza dofinansowana
z budżetu Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój.

JESTESZ

**IZERSKIE STOWARZYSZENIE
„AKTYWNI RAZEM”**

Zarząd Stowarzyszenia „Aktywni Razem” organizuje wyjazd
do Teatru im. C.K. Norwida w Jeleniej Górze
na sztukę:
Anton Cechow
Niedźwiedź, Oświadczyń

11 października (piątek)
Wyjazd ze Świeradowa o godz. 17³⁰
z przystanku przy ul. Wyszyńskiego.
Cena biletu – 22 zł.
Dowóz: członkowie - 5 zł; niezrzeszeni - 10 zł.
Zgłoszenia przyjmujemy do 4 października
w biurze Stowarzyszenia (wtorek od 10 do 13) przy ul. Dworcowej 1
i pod numerami telefonów: 723 484 584 i 734 197 465.

Biuro Polskiego Związku Emerytów Ren-
cistów i Inwalidów Koło nr 6 w Świeradowie-
Zdroju mieści się w Klubie Integracji Spo-
łecznej w siedzibie Urzędu Miasta (pok. 16,
I piętro) przy ul. 11 Listopada 35 - box nr
16F.
Dyżury w każdy czwartek w godz. 10⁰⁰-
12⁰⁰ pełnią: Teresa Dragunowicz, Irena Koj-
pasz i Barbara Kuszner.

Biuro Związku Sybiraków i Byłych
Więźniów Politycznych ma teraz
siedzibę w Klubie Integracji Spo-
łecznej, w Urzędzie Miasta (pok. 16,
I piętro) przy ul. 11 Listopada 35 -
box nr 16G.
W każdą pierwszą i третią środę
miesiąca od godz. 10⁰⁰ do 12⁰⁰ dy-
żury pełnią: Halina Bokisz, Euge-
nia Kudera i Marian Timofteiwicz.

Zarząd Izerskiego Stowarzy-
szenia „Aktywni Razem”
w Świeradowie-Zdroju informuje,
że biuro mieści się na I piętrze
w Miejskim Centrum Kultury, Ak-
tywności i Promocji Gminy STA-
CJA KULTURY przy ul. Dworco-
wej 1.
Członkowie zarządu pełnią dy-
żury we wtorki w godz. 10⁰⁰-13⁰⁰.

Po budowie nie ma śladu

Do kadry szkolnej dołączyli (od lewej): Ewa Brodziak, Oliwia Głowacka-Dańkowska, Aneta Wośko i Ewa Mazur. Z tyłu stoi ks. Tomasz Kwasik.

Na terenie Miejskiego Zespołu Szkół wiele się dzieje, m.in. w kwestii poprawy bazy dydaktyczno-wychowawczej, bytowej i oferty dydaktyczno-kulturalnej dla uczniów. Zainaugurowała swoją działalność nowa część szkoły podstawowej, zbudowana w urzekającym, industrialnym stylu, klimatyzowana, pełna światła, z czterema pracownikami: matematyczną, biologiczną, chemiczną i fizyczną.

Do użytku oddano pięknie wyremontowaną toaletę dla dziewcząt na I piętrze szkoły. Na obu piętrach zainstalowano nowe fontannowe dystrybutory wody, które radykalnie ograniczą ilość plastikowych odpadów, jak również poprawią higienę spożycia, bezpieczeństwo oraz ekologiczną świadomość uczniów.

Mamy też środki finansowe na stworzenie w najbliższym czasie pracowni technicznej z prawdziwego zdarzenia, czyli takiej, w której uczniowie będą mogli na warsztatowych stołach wbijać, wkręcać, ciąć, piłować, szlifować, wiercić, sklejać pod czujnym okiem nauczyciela.

Szkoła wzbogaciła się o długo poszukiwanego psychologa szkolnego, którym jest Aneta Wośko, zatrudniona na cały etat i będąca do dyspozycji uczniów, rodziców oraz nauczycieli. Ponadto do kadry szkolnej dołączyli: **Oliwia Głowacka-Dańkowska** – pedagog szkolny, **Ewa Mazur** – wychowawczyni klasy Ia, **Ewa Brodziak** – nauczyciel

geografii, **Radosław Mularczyk** – nauczyciel WF, **ks. Tomasz Kwasik** – katecheta, **Krzysztof Gubernat** – konserwator.

Do szkoły wchodzi się teraz wprost z ul. Marii Skłodowskiej-Curie - wiedzie do niego szeroki chodnik, przez równie szerokie i przeszklone drzwi do jasnego, nowo wybudowanego łącznika (na zdjęciu poniżej), w którym witać będzie, w niedalekiej przyszłości, uczniów, pracowników, rodziców i gości odświeżone popiersie patronki szkoły i przeniesiony kącik patronki.

W dniu rozpoczęcia zajęć do społeczności szkolnej włączeni zostali pierwszoklasiści, którzy z przejęciem złożyli ślubowanie i odważnie przeszli pasowanie na ucznia. Z nie mniejszym wzruszeniem i powagą przyrzeczenie wobec sztandaru szkoły wygłosili rodzice nowych uczniów.

Nowością dla uczniów klas piątych będzie odbywająca się w ramach wychowania fizycznego nauka i doskonalenie techniki jazdy na rowerach MTB, a w sezonie zimowym - nauka i doskonalenie techniki jazdy na nartach zjazdowych. Klasa czwarta będzie tradycyjnie objęta nauką pływania na basenie.

Jeśli chodzi o ofertę zajęć dodatkowych, z szerokiego wachlarza propozycji wymienić należy: biathlon świeradowski, działający w ramach Uczniowskiego Klubu Sportowego, wiele innych zajęć sportowych,

10

w tym lekkoatletycznych, od dawna oczekiwane zajęcia wokalne z nauką gry na gitarze klasycznej i flecie prostym, robotyka i majsterkowanie, chemia stosowana i ekologia, matematyka i szachy - to tylko niektóre, a jest ich o wiele, wiele więcej.

Renata Simińska - dyrektor MZS

PIERWSZAKI NA START

Klasa Ia Szkoły Podstawowej nr 1. Z przodu stoją od lewej: Miłosz Hałoń, Zuzanna Błaszczak, Sara Sokołowska, Zuzanna Bała, Julia Łasisz, Lena Nehrebecka, Milena Jezierska. Z tyłu od lewej: Róża Pomorska, Maja Szopa, Kacper Drużga, Jakub Milewski, Patryk Podolski, Szymon Żyłkiewicz, Jakub Ostrowski. Za dziećmi stoją (z lewej): wychowawczynie Ewa Mazur i wicedyrektor MZS Małgorzata Dziś, zaś z prawej strony dyrektor Renata Simińska.

Klasa Ib Szkoły Podstawowej nr 1. Siedzą od lewej: Denis Czajkowski, Pola Kawka, Piotr Kubiak, Bartosz Gładzik, Korneli Fang, Kornelia Jędrej, Julia Migas, Martyna Jakóbiak. Z tyłu od lewej: Olgierd Fabiś, Zuzanna Stachurska, Jan Małolepszy, Dawid Piskorowski, Kacper Rewers, Michał Bogdan. Z prawej wychowawczyni Teresa Fierkiewicz.

Klasa I Szkoły Podstawowej nr 2. Z przodu od lewej: Ignacy Skrzekut, Michał Polok, Krystian Piskorowski, Natalia Szelestowska, Jan Ościak, Adrianna Gettner. Stoją od lewej: Marika Bohdanowicz, Emilia Olszówka, Patryk Pobiedziński, Michał Maguda, Oliwier Pacyna, Karol Socha oraz wychowawczynie Lucyna Fischer.

WAKACJE 2019 ♦ WAKACJE 2019 ♦ WAKACJE 2019

Przedszkolaki

Wakacje w Przedszkolu Miejskim były bardzo zróżnicowane i atrakcyjne. Dzięki uprzejmości i gościnności dyrekcji hotelu Buczyński Medical&Spa, dzieci z najstarszych grup przedszkolnych miały okazję uczestniczyć w przygotowanych przez pracowników hotelu zabawach, m.in. z kostką do gry i chustą animacyjną, a także w zawodach sportowych.

częśnie z pobytem na świeżym powietrzu. Dzieci miały możliwość zdobyć nowe doświadczenie podczas wspólnego malowania farbami na folii stretch umieszczonej między drzewami ogrodu przedszkolnego (fot. poniżej). Okazało się to świetną zabawą pobudzającą wszystkie zmysły, w trakcie której dzieci eksperymentowały z kolorami i wykazywały się niezwykle inwencją twórczą. Za-

Dużą atrakcją, do której ustawiła się długa kolejka, okazały się barwne tatuaże wykonywane przez panią animator. Po wspólnej zabawie nie zabrakło również słodkiego poczęstunku - przepysznych sernikowych babeczek, a także pamiątkowych gadżetów. Skorzystaliśmy również z zaproszenia Moniki Drużki z „Exclusive Caffè Monika” na smaczne lody.

Odwiedziliśmy Centrum Edukacji Ekologicznej IZERSKA ŁĄKA, gdzie dzieci poznały funkcjonowanie specjalnych interaktywnych okularów „okulusów”, a także wzięły udział w maratonie śmiechu z Miki i jego przyjaciółmi.

Gdy cała Polska zmagala się z potężnymi upałami, dzieci znalazły sposób na ochłodę, urządzając WIELKĄ WODNĄ BITWĘ. Podstawowym ekwipunkiem każdego przedszkolaka były: pistolety, miecze, jajka, armatki itp. O wyjątkowości wydarzenia świadczy fakt, że nawet grono pedagogiczne oraz obsługa przedszkola było przemoczone do suchej nitki. W naszym przedszkolu upalna pogoda była tylko przyjemnością.

Odbyły się również niezwykle zajęcia plastyczne, połączone jedno-

jęcia w plenerze dostarczyły wielu pozytywnych emocji, a także sprawiły, że teren przedszkola zamienił się tego dnia w jedno wielkie dzieło sztuki.

Jednego dnia przedszkole zamieniło się w prawdziwy stadion olimpijski - dzieci miały możliwość sprawdzić swoje umiejętności ruchowe w takich dyscyplinach, jak jazda na rowerze, rzuty do celu, bieg z przeszkodami oraz wiele innych, a ponieważ ruch to zdrowie, przedszkolaki odwiedziły również „Lala Cafe”, gdzie z radością bawiły się w basenie pełnym kulek.

Ponadto dzieci wzięły udział w kilku wycieczkach do lasu, które poprowadziła Katarzyna Męcina (fot. powyżej). Byliśmy też na „Zajęczniku”, gdzie zmagaliśmy się z zadaniami przyrodniczymi znajdującymi się wzdłuż ścieżki edukacyjnej.

Z całego serca serdecznie dziękujemy dyrekcji Hotelu Buczyński Medical&Spa, jego pracownikom, a także Monice Drużdże - za umilenie dzieciom wakacyjnego czasu.

Wypoczęci i pełni energii wyciekaliśmy na rozpoczęcie nowego roku przedszkolnego 2019/2020.

PM

PODSUMOWANIE AKCJI DLA DZIECI „WAKACJE Z FLINSEM” „Świeradów-Zdrój - DZIECIOM” 1 lipca – 31 sierpnia 2019 r.

Lp.	Atrakcja	Ilość wydanych Flinsów	Ilość zrealizowanych Flinsów	Koszt brutto (w zł)
1.	Aquapark	323	152	1.520
2.	Kolej gondolowa (w obie strony)	323	95	2.375
3.	Warsztaty piernikowe	323	193	3.475
4.	Warsztaty ceramiczne	323	76	3.040
5.	Warsztaty z mydełek ekologicznych	323	113	1.695
RAZEM ZŁ				12.105

Liczba dzieci uprawnionych do skorzystania z akcji (stan na 30 czerwca br):

- Szkoła Podstawowa nr 2 - 120 (szkoła - 104, przedszkole - 16);
- Miejski Zespół Szkół - 459 (SP nr 1 - 296, gimnazjum - 56, przedszkole - 107).
RAZEM - 579 DZIECI UPRAWNIONYCH DO SKORZYSTANIA Z AKCJI:

Ceny usług:

Kolej Gondolowa (w obie strony) - 25 zł;

Aquapark - 10 zł;

Warsztaty ceramiczne - 40 zł;

Warsztaty piernikowe - 25 zł;

Warsztaty z mydełek - 15 zł.

Nie było miejsca i czasu na nudę podczas lata w Miejskim Zespole Szkół. Od 21 czerwca do 9 sierpnia po raz kolejny w ramach Świetlicy Środowiskowej UI zostały zorganizowane zajęcia dla dzieci i młodzieży z naszej szkoły - zróżnicowane i odpowiadające zainteresowaniom dzieci. Przebiegły pod znakiem wędrówek i sportu oraz rozmaitych warsztatów. Każdy uczestnik mógł wykazać się swoimi umiejętnościami, a przede wszystkim dobrze się bawić i wartościowo spędzić czas.

Liczne wycieczki piesze, zawody i zabawy sportowe, zabawy w parku, podchody w mieście, basen w Aquaparku, a także spotkania z leśniczym - to tylko część atrakcji. Dużo radości dostarczyły dzieciom wyjazdy na dalsze wycieczki do Wioski Lapońskiej Kalewala w Borowicach, Ogrodu Japońskiego w Przesieci i na zamek Chojnik. Kondycję fizyczną doskonalono m.in. podczas rowerowej wycieczki z Tom-Sport. Na warsztaty do Szklanej Kuźni w Wolimierzu oraz do Izerskiej Łąki dojeżdżaliśmy bezpłatną komunikacją miejską lub wędrowaliśmy pieszo, np. do Welnianej Przystani.

Nie mogło także zabraknąć konkursu piosenki kolonijnej, który odbył się na Zielonej Polanie, gdzie wspólnie przez nas napisana piosenka zdobyła pierwsze miejsce. Dużą atrakcją były urozmaicone obiady, które dzieci spoży-

Szkolniaki

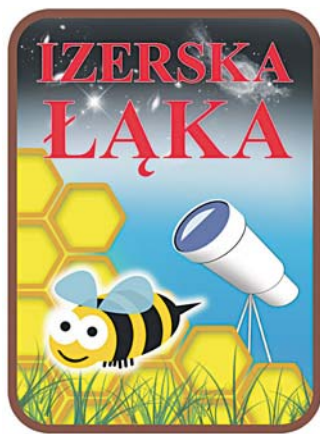
wały w lokalnych restauracjach: w „Świerkowej Karczynie”, „Piwniczce u Wioli”, „Na Zajęczniku”, „La Gondoli”, „Kuźni Smaków”, „Skalniku” czy „Barze u Bożeny”. Kilkakrotnie gotowaliśmy sobie sami, poznając wiele zdrowych i smacznych potraw, jak np. łazanki czy naleśniki z owocami z lasu i ogrodu.

Jak widać, czas półkolonii wypełniony był przeróżnymi atrakcjami i minął tak szybko, że już tęsknimy za następnymi wakacjami!

Beata Bielak i Beata Kremer

11

Centrum Edukacji Ekologicznej
NATURA 2000 „Izerska Łąka”,
ul. Rolnicza 7 (nad Czarcim Młynem)

Otwarte od wtorku do soboty
w godz. 10⁰⁰-16⁰⁰
tel. 75 617 14 42
izerskalaka@swieradowzdroj.pl
www.swieradowzdroj.pl
(zakładka Izerska Łąka)

Gospodarz obiektu
Katarzyna Rzeczkowska

GALA TELEWIZJI VTV

16 sierpnia w godzinach 14⁰⁰-19⁰⁰ na „Izerskiej Łące” odbyło się niezwykle ciekawe wydarzenie, mianowicie uroczysta gala telewizji STUDIO VTV podczas której wręczano statuetki za pracę na rzecz naszego środowiska, naszej planety, naszego kraju.

Z tej okazji „Izerska Łąka” zaprosiła okolicznych mieszkańców na krótkie, ale bardzo ciekawe wykłady podczas gali, które poprowadzili pszczelarze, zielarze, rolnicy ekologiczni, między innymi: prof. Maciej Adamski, Marek Morawski, Krystyna i Robert Wagnerowie, Tadeusz Rolnik, a także dr Jarosław Sachajko - polityk, ekonomista i przedsiębiorca, doktor nauk rolniczych, przewodniczący sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Mówcy poruszali niezwykle ważne kwestie, jak zanieczyszczenie świata, przetworzona żywność, GMO, Glikosat, Randap i inne straszne rzeczy, które, niestety wciąż stosujemy i z których korzystamy, „psując” nasz świat oraz szkodząc przede wszystkim samemu sobie.

Goście mówili także, jak ważne jest zrównoważone rolnictwo, wskazywali na korzyści ze zdrowej, nieprzetworzonej i nie modyfikowanej żywności, apelowali o wspieranie lokalnych rolników i pszczelarzy, zachęcali także, by dbać o nasze, rodzime produkty!

Konferencja odbyła się w ciepłej, przyjacielskiej atmosferze, a my mamy nadzieję, że wszystkim tym niezwykle miłym ludziom u nas się podobało!

Teksty z „Izerskiej Łąki” napisała oraz zdjęcie na winiecie wykonała Katarzyna Rzeczkowska.

IzerskaLaka

SPRZĄTANIE ŚWIATA

Akcja ta jest częścią międzynarodowego ruchu na rzecz ochrony środowiska *Clean up the World* wywodzącego się z Australii. W ruchu tym uczestniczy blisko 40 milionów wolontariuszy z ponad czterdziestu krajów na całym świecie. W Polsce akcję w 1994 roku zainicjowała Mira Stanisławska-Meysztowicz, założycielka Fundacji Nasza Ziemia.

„Sprzątanie świata – Polska” - to wspólna lekcja poszanowania środowiska. Jej celem jest promowanie nieśmiecenia, edukacja odpadowa oraz inicjowanie działań, dzięki którym zmniejszy się nasz negatywny wpływ na środowisko.

Od 1994 roku, w trzeci weekend września, wraz z setkami tysięcy wolontariuszy: młodzieżą, dorosłymi – wszystkimi, którym zależy na ochronie środowiska, prowadzimy działania propagujące ograniczanie powstawania odpadów, selektywną zbiórkę i recykling, a także wyszukujemy i w miarę możliwości usuwamy dzikie wysypiska.

Działaniom tym towarzyszy cała gama innych działań: zakładanie zieleńców, sadzenie drzew, krzewów i kwiatów, organizowane są konkursy (plastyczne, piosenki), wystawy, festyny, koncerty, zabawy, ogniska, rajdy (piesze, rowerowe) itp.

„Sprzątanie świata – Polska” angażuje i integruje społeczności lokalne. Zgodnie z opinią uczestników akcji jest ona dla samorządów dobrym narzędziem w prowadzeniu ich działalności w zakresie gospodarki odpadami, a dla placówek oświatowych - interesującą metodą pracy wychowawczej oraz wartościowym sposobem na realizację wolontariatu.

<http://naszaziemia.pl/programy/ssp/>

„Sprzątanie świata – Polska” Świeradów-Zdrój 20-24 września 2019 r.

1. Każdy, kto w dniach 20-24 września pozbiera śmieci w swojej okolicy lub w lesie, przyjdzie do Centrum Edukacji Ekologicznej „Izerska Łąka” i udokumentuje to działanie na zdjęciach, otrzyma torbę ekologiczną z napisem „Świeradów-Zdrój dba o środowisko” lub inne drobne upominki.

(UWAGA: Śmieci nie przynosimy do Centrum, tylko umieszczamy w odpowiednich pojemnikach lub przekazujemy odpowiednim jednostkom organizacyjnym).

2. Istnieje możliwość wypożyczenia kamizelek odblaskowych dla dzieci z napisem „Świeradów - Zdrój dba o czystość”. W kamizelkach będziecie wyglądać zawodowo!

Akcję zakończymy we wtorek,
24 września, ok. godz. 14⁰⁰
poczęstunkiem przy Czarcim Młynie.

**POSPRZĄTAJMY
RAZEM
NASZE MIASTO,
NASZ ŚWIAT**

Sponsorem akcji jest Gmina Miejska Świeradów-Zdrój.

AKCJA SEGREGACJA

Rozstrzygnęliśmy konkurs na plakat pod hasłem „Segregacja śmieci”, na który wpłynęło 14 prac (ale wzięło w nim udział aż 23 uczniów - prace zbiorowe) ze szkół podstawowych. Dziękujemy przede wszystkim najmłodszym uczestnikom, czyli klasie Ib (wychowawca Teresa Fierkiewicz) oraz klasie IIb (Danuta Wiatr) z SP nr 1, a także Roksanie Kasprzyckiej z klasy VI z SP nr 2 - za zaangażowanie się i wykonanie ciekawej pracy.

Komisja konkursowa przyznała:

I ex aequo - Kewin Wolski i Maja Grela (oboje kl. V SP nr 2);

II - Izabela Gettner (kl. IV SP nr 2);

III - Jan Małolepszy (kl. Ib SP nr 1).

Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymają nagrody lub drobne upominki 24 września - w dniu zakończenia akcji.

Autorką plakatu u góry jest Maja Grela, poniżej Kewin Wolski.

KOŃCZYMY SEZON

W sobotę 5 października zapraszamy na Wielkie Zakończenie Sezonu Pszczelarskiego. Na terenie „Czarciego Młyna” oraz „Izerskiej Łąki” w godzinach 11⁰⁰-16⁰⁰ będą Państwo mogli spotkać się z pszczelarzami i zobaczyć sprzęt pszczelarski.

O godzinie 14⁰⁰ rozpocznie się prelekcja na temat życia pszczoły i życia pszczelarzy oraz przygotowania pasiek do zimy. Będzie także można zakupić pszczoły oraz regionalne produkty, które zostaną wystawione na jarmarku.

Tego dnia zakończy swój sezon **Klub Zabytkowej Motoryzacji Stowarzyszenia 94 Oktany**. Pasjonaci zabytkowych samochodów wybrali na metę swojego rajdu właśnie „Czarcie Młyny”. Dla Państwa będzie to doskonała okazja, żeby w godzinach 17⁰⁰-18³⁰ posłuchać i przede wszystkim zobaczyć te wspaniałe klasyki motoryzacji.

Trasa rajdu będzie przebiegała przez nasz piękny region, a my zachęcamy Państwa do kibicowania.

Szczegóły imprezy znajdą Państwo na stronie miasta w zakładce „Czarcie Młyny”, na naszym facebooku <https://www.facebook.com/CzarcieMlynSwieradow/> oraz na plakatach.

ZAPRASZAMY NA SEANSE

W każdą sobotę o godz. 10³⁵ zapraszamy wszystkie dzieci wraz z rodzicami do naszego kina na bajki!

We wtorki zapraszamy na warsztaty (obowiązują zapisy). Od środy do soboty zwiedzanie o każdej pełnej godzinie (od godz. 10⁰⁰ do 16⁰⁰, ostatnie o godz. 15⁰⁰).

**Tel. 75 78 45 325
czarcimlyn@swieradowzdroj.pl**

Gospodarz obiektu
Anna Martynowska-Pietrzyk
Mały Domek - Karol Wilk (tel. 574 110 170)

A KOŃCA NIE BYŁO WIDAĆ W MAŁYM DOMKU...

Historyczna chwila - 4 września gospodarz młyna kasuje pierwsze bilety, które kupiło wrocławskie małżeństwo - Natalia i Maciej Pleskaczowie. Wcześniej Dorota Marek, szefowa Stacji Kultury wręczyła pierwszym gościom zestaw upominków.

Jest nam tak niezmiernie miło, że „Czarcie Młyn” jest na liście Państwa miejsc do zobaczenia. W sierpniu odwiedziło nas blisko 3.500 osób (przez całe wakacje - 5.900), co jest swobodnym rekordem i naszym powodem do dumy. Każde odwiedziny to okazja do ciekawych rozmów, wymiany doświadczeń związanych m.in. z wypiekaniem chleba, a co najważniejsze okazją dla wielu z gości do wspomnień i przeniesienia się chociaż na chwilę do czasów dzieciństwa.

Często słyszymy, że pamiętają Państwo takie właśnie działające jeszcze młyny, do których jeździli z dziadkami, odżywają też wspomnienia cudownego zapachu chleba pieczonego przez babcię w piecach chlebowych.

Bardzo liczymy, że nasz obiekt nadal będzie się cieszył takim zainteresowaniem i jednocześnie wiemy, że przed nami jeszcze wiele takich ciekawych i inspirujących rozmów.

Do zobaczenia w Młynie!

WARSZTATOWE WTORKI

Zapisy na godziny: 9⁰⁰ lub 12⁰⁰ (zapisy najpóźniej w sobotę do 16⁰⁰)

Grupy: dorośli do 10 osób, dzieci (6-10 lat) do 16 osób

zapoznanie się ze zbożami, mąkami i produktami potrzebnymi do wypieku

wyrabianie ciasta na chleb

zagniatanie i formowanie bułek

zwiedzanie „Czarciego Młyna”

warsztaty/prelekcja w CEE „Izerska Łąka”

degustacja wypieków

Więcej informacji na www.swieradowzdroj.pl

w zakładce CZARCI MŁYN

Warsztaty trwają około 3 godzin

Bilety: normalny - 25 zł, ulgowy - 15 zł

Młynarka Ania zaprasza!

Od września aby wejść do Czarciego Młyna, należy zakupić bilet w Małym Domku. Znajduje się tutaj nie tylko kasa biletowa, ale również sklepik oraz punkt informacji turystycznej.

Sklep jest aktualnie na etapie rozwoju, w chwili obecnej można u nas otrzymać „Niezbędnik Turysty”, bezpłatne mapy oraz inne materiały promujące lokalne atrakcje, a także zakupić pamiątki, mapy, przewodniki czy mirabelkowy napój z Izerskiego Sadu (fot. u dołu).

Asortyment sklepu będzie sukcesywnie poszerzany, ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych producentów z Gór Izerskich i Pogórza Izerskiego.

W punkcie informacji turystycznej czeka na Państwa przewodnik sudecki, który udzieli wszelkich wskazówek, a zainteresowanym opowie ciekawostki o pięknych okolicach naszego górskiego uzdrowiska.

Przez pierwsze 2 tygodnie funkcjonowania kasy bilety do młyna wykupiło 360 zwiedzających.

Mały Domek jest czynny od wtorku do soboty w godzinach 9⁴⁵-15⁴⁵.

CENNIK KORZYSTANIA Z CZARCIEGO MŁYNA (obowiązuje do 31 grudnia br.)

Pozycja	Bilet zwykły	Bilet ulgowy	Bilet z ŚKM
Zwiedzanie obiektu	10 zł	6 zł	1 zł
Warsztaty z przygotowania i pieczenia chleba (w cenie warsztatów także zwiedzanie młyna)	25 zł	15 zł	1 zł

Ulgi przysługują: osobom powyżej 65. roku życia, rencistom, emerytom, osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom, uczniom i studentom, Honorowym Dawcom Krwi. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mają 10-procentową zniżkę. Za bilety nie płać dzieci do lat 3, przewodnicy i piloci wycieczek oraz opiekunowie grup powyżej 15 osób.

PRACOWITY POCZĄTEK

Na szczęście nie dają nam Państwo odetchnąć po wakacjach i już na początku września gościliśmy kilka większych grup, wśród których byli seniorzy z Radomia (jednemu z panów przypadła do gustu Młynareczka, która została obdarowana kwiatami). Odwiedziła nas także grupa ze Zgierza, z tamtejszego koła Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligencjonalną. Podopiecznym tej organizacji bardzo się u nas podobało (co widać na zdjęciu).

INNOWACYJNE BILETY

Młyn we wrześniu rozpoczął niejako nowy etap swojego funkcjonowania, a to za sprawą wprowadzenia opłaty za wstęp. Do zakupionych biletów, najprawdopodobniej jako pierwsi w Polsce, dołączamy pamiątkę/upominek. Niezwykłość i unikatowość tego projektu polega na tym, że te regionalne drobiazgi zakupujemy u naszych miejscowych i okolicznych artystów oraz rękodzielników, pomagając w ten sposób wypromować ich działalność i małe dzieła sztuki, wspomagając tym samym finansowo. Jednocześnie uatrakcyjniamy ofertę naszego biletu i obiektu.

Jako pierwsze do naszego swieradowskiego projektu przyłączyły się Pracownia Piernikowa Isabell i Szklana Kuźnia. Bardzo dziękujemy i zapraszamy do dalszej współpracy, mając nadzieję, że nasz projekt będzie się ciągle rozrastał. Z czasem regionalne pamiątki będą także do zakupu w naszym sklepiku.

Jeśli prowadzą Państwo małe manufaktury wytwarzające regionalne pamiątki i chcą dołączyć do naszego projektu, proszę przysłać swoje oferty na adres: czarcimlyn@swieradowzdroj.pl

13

Polub nas na Facebooku - CzarcieMlynSwieradow
ZAPRASZAMY!

Zdjęcia i teksty przygotowali:
Anna Martynowska-Pietrzyk i Karol Wilk.
Autorem zdjęcia do winiety jest
Tomasz Chmielowiec.

Magazynowanie wody to nie fanaberie dla ubogich, a konieczność dla rozsądnych

Za oknem wyraźnie widać, że to powolny koniec lata. To, co wisiało do niedawna na krzakach i drzewach, znajduje nowe miejsce w słoikach. Dżemy, kompoty, kiszonki, przeciery wypełniają już zakątki domu i będą przypominać o gorących miesiącach, kiedy nastanie zima. Teraz w ogrodzie królują dalia, rudbekie, dzielżany, astrы, marcinki. Poranna rosa podlewa rabaty, na których pysznia się pomarańczowe dynie, a marchew, pietruszka i buraki czekają na to, aby je wykopać. Jeszcze dużo pracy, zanim uda się to wszystko ogarnąć.

Piękne było to lato, choć bardzo trudne. Zmiany klimatu, które ostatnio obserwujemy, niekorzystnie wpływają na rośliny w ogrodzie i na plony. Dotychczas było tak, że nawet gdy lata były gorące, wystarczało wody, teraz jest inaczej. Nawet w naszym ciepłym umiarkowanym przejściowym klimacie zaczyna jej brakować i doświadczamy suszy na terenie całego kraju.

Prognozy na kolejne lata nie są optymistyczne, dlatego chciałbym, abyśmy podjęli temat wody w ogrodzie, jej magazynowania i użytkowania. Musimy się tego nauczyć, gdyż może się okazać, że pewnego dnia trzeba będzie kupić wodę w butelkach, żeby podlać rośliny. Polska nie dysponuje dużymi zasobami wody nadającej się do picia, wręcz przeciwnie, są one jednymi z najskromniejszych w Europie – niemal dziesięciokrotnie niższe od średniej europejskiej, w skali światowej zaś porównywalne do Egiptu. Szacuje się, że już około 2050 roku mogą zacząć się nasze problemy z dostępem do wody pitnej. Zakazy korzystania z wody wodociągowej do podlewania ogrodów pojawiają się coraz częściej.

Szczęśliwi ci, którzy na swojej posesji lub w jej pobliżu posiadają jakieś oczko wodne, strumyki czy rzeczki, skąd mogą czerpać wodę, ale takich osób jest niewiele. Musimy się nauczyć sposobów na ograniczanie zużycia wody w ogrodzie bez szkody dla naszych roślin - i nie jest to wcale skomplikowane.

1. ODPOWIEDNI DOBÓR ROŚLIN. Każda roślina ma swoje wymagania dotyczące nawadniania. Wiedząc to unikniemy, na przykład, codziennego podlewania roślin, które bez problemu wytrzymałyby bez niego nawet trzy lub więcej dni.

2. WYBÓR MIEJSCA SADZENIA. Rośliny sucholubne sprawdzą się na lekkich, łatwo przepuszczal-

nych gruntach, obszarach silnie nasłonecznionych oraz wszelkich podwyższeniach terenu. W dołkach i na cięższych, trudno przepuszczalnych glebach lepiej posadzić te rośliny, które potrzebują większej wilgotności.

3. ŚCÍÓŁKOWANIE GLEBY.

Inaczej zwane mulczowaniem. Polega ono na przykryciu powierzchni pomiędzy roślinami materią organiczną o grubości 5-10 cm. Dobre są do tego cel: kora, trociny, kompost, igły sosnowe, słoma. Utworzona w ten sposób ściółka chroni glebę

Tysięcilitrowy zbiornik w czasie opadów bardzo szybko wypełnia się deszczówką, która spływa z dachu o pow. 333 m². Poniżej - oczko wodne dzięki zgromadzonej w nim znacznej ilości wody wpływa pozytywnie na wzrost roślin rosnących w ogrodzie, nawilżając powietrze i glebę wokół ułatwia im wegetację.

przed nagraniem i zatrzymuje wodę. Mulczowanie ma także inne zalety. Rozkładające się szczątki roślinne użyźniają glebę i zapobiegają kiełkowaniu chwastów.

4. ZBIERANIE DESZCZÓWKI.

Podczas ulew woda bardzo szybko odpływa, przez co jedynie część tego, co spadnie na ziemię, może zostać wykorzystana przez rośliny. Ustawienie beczki lub innego zbiornika pod rynną nie jest wielkim wydatkiem, a już po pierwszej burzy będziemy mogli się przekonać, jak bardzo jest to opłacalne. Optymalnym rozwiązaniem jest zakopanie zbior-

O ogrodach myśli spisane
*Bądź niczym bijące źródło,
nie zaś jak staw, w którym
zawsze stoi ta sama woda.*
Paulo Coelho

nika na wodę w ziemi i magazynowanie w nim wody z całego dachu.

5. ROZSĄDNE PODLEWANIE. Pamiętajmy, aby dostarczać roślinom wodę bezpośrednio do korzeni, bo tylko tą drogą może zostać pobrana, a z liści szybko odparuje. Nie zapominajmy, że korzenie nie znajdują się tuż pod powierzchnią – sięgają głębiej. Dlatego lepiej sprawdza się podlewanie obfite, ale rzadsze, niż częste dostarczanie niewielkich ilości wody.

Bardzo ciekawe rozwiązanie ma Urząd Miejski we Wrocławiu. Wystartował program pod nazwą ZŁAP DESZCZ, z którego wrocławianie mogą otrzymać nawet 5 tysięcy złotych dofinansowania, jeśli zdecydują się gromadzić deszczówkę. Wro-

clawski magistrat od sierpnia dokłada się mieszkańcom, którzy na swoim terenie będą chcieli wybudować ogrody deszczowe, studnie czy instalacje do gromadzenia wody z dachów. Dodatkowo w ramach konkursu niebawem rozda mieszkańcom specjalne pojemniki do łapania deszczówki. Są więc już miejsca, gdzie poważnie podchodzi się do tego problemu. Może i w naszej gminie udało by się coś podobnego zrobić?

Każdy złapany litr wody, to zmniejszenie ryzyka powodzi, ryzyka podtopień i suszy. To poprawa lokalnego mikroklimatu, utrzymanie wód gruntowych, ale przede wszystkim - ograniczenie wykorzystywania wody pitnej. Jeśli każdy coś robi w tym kierunku, efekty będą widoczne.

Pozdrawiam - Piotr Bigus

Inwazja nad Kwisą

Mieszkam nad Kwisą i bardzo często ją obserwuję. To rzeka, która się zmienia - są coroczne wezbrania i okresy, gdy jej poziom jest bardzo niski i to właśnie kształtuje szatę roślinną brzegów. Kwisa jest dobrze natleniona, kamienista i ma niską temperaturę. Na jej brzegach żyją zwierzęta, możemy spotkać wygrzewające się w słońcu jaszczurki czy zaskrońce.

W Kwisie pływają pstragi, dlatego brzegiem w nocy spacerują wydry; mój sąsiad ma staw i zapewne życzyłyby sobie, aby stały się one wegetariankami, ale to wyśmienity łowca, żywa łódź podwodna, chowa się w norze wykopanej tuż nad wodą.

Brzegi naszej rzeki porośnięte są żarnowcem, wierzbami, kwiatami i przeróżnymi trawami. Zawsze zachwycam się przybrzeżną roślinnością. Wiedziałam, że niektóre rośliny to szczęściarze, kwitną raz, bo po wezbraniu zostaną zniszczone. Ale na przykład lepieńnik (na zdjęciu poniżej), który zakwita w marcu jeszcze przed rozwojem liści, odporny, mocny, trwały, niezniszczalny, to idealna roślina do ochrony brzegów przed większą wodą; szerokie liście szczelnie pokrywają powierzchnię brzegową, woda wówczas płynie po liściach nie niszcząc brzegów, oprócz tego mają silne, wiążące glebę kłącza.

Bardzo ważnymi roślinami są też trawy: utrwalają brzegi i stwarzają korzystne warunki do osiedlania się innych gatunków roślin. Kiedy

tak przyglądam się brzegom, zauważam nawłóć, wrotycz, wiesiołek dziki, dzwonek rozpięrzchły, lnicę pospolitą czy niecierpek gurczolowaty (fot. na str. 15) - ten wysoki kolorowy kwiat wprost radował moje oczy, atrakcyjny od bieli po purpurę, ma w sobie taki czar i szelmstwo. Gdy jednak zaczęłam szukać o nim informacji, okazało się, że jest u nas niepożądany. Sprowadzono go w XIX wieku jako roślinę ozdobną i leczniczą, a on „uciekł” z ogrodów na nadrzeczne wilgotne siedliska. W tej chwili jest zagrożeniem dla różnorodności gatunkowej brzegów rzecznych. Ogromne ilości nasion sprawiają, że zajmuje znaczne przestrzenie i jest trudny do opanowania. Nasiona mogą być wyrzucane nawet na odległość 7 metrów. Zanim zakwitnie lub wyda nasiona, trzeba go kosić lub wyrwać, jako że przyczynia się do niszczenia brzegów i zacięcia inne rośliny.

Ze względu na silną inwazyjność postulowane jest zwalczanie tej rośliny w Karkonoskim Parku Narodowym, najczęściej usuwana jest przy szlakach, a w celu zapobiegania zastosowano także zakaz używania kruszyw obcego pochodzenia do remontu szlaków i dróg.

Nawłóć, nazywana polską miododajną lub złotą różgą, jest rośliną miododajną i ma właściwości lecznicze; jest wszędziebylska, inwazyjna i szkodliwa. Zagłusza i wypiera inne gatunki. Motyle i kolonie mrówek zni-

Dokończenie na str. 15 ➡

Wirtualna Kronika Świeradowa-Zdroju

Odkąd pamiętam, zawsze marzyło mi się utworzenie muzeum naszego miasta, takiego z prawdziwego zdarzenia z eksponatami, wspomnieniami mieszkańców, godzinami otwarcia.

Kilka takich miejsc w naszym mieście nawet powstało, była ekspozycja w Muzeum Sztuki Reduktywnej, w Miejskim Biurze Informacji Turystycznej, w Izerskim Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, do dzisiaj możemy poznawać historię miasta dzięki małej wystawie w Miejskiej Bibliotece Publicznej „Izerka”, w Izbie Pamięci prowadzonej przez Magdę Olszewską, w restauracjach „Arnika” i „Czarny Potok”, a także w Czarcim Młynie gdzie zobaczymy obrazy z Czerniawy-Zdrój.

Jednak cały czas mi czegoś brakowało, stąd idea powstania **Wirtualnej Kroniki**, która ma już swą zakładkę na naszej stronie **www.swieradow-zdroj.pl** - chciałabym teraz zaprosić Państwa do jej współtworzenia. Najbardziej zależy mi na wspomnieniach naszych mieszkańców, szczególnie tych od roku 1945, bo jak sami Państwo na pewno zauważyli, zdjęć, pocztówek czy skanów folderów z okresu przedwojennego mamy bardzo dużo, natomiast tych bardziej współczesnych - znacznie mniej.

DOROTA MAREK

A tu jesienne prace ogrodowe...

▣ Podobnie jak w ubiegłych miesiącach, wyrrywamy chwasty, spulchniamy glebę i podlewamy rośliny. Systematycznie obcinamy przekwitające kwiaty.

▣ Ostatni raz w tym sezonie strzyżemy żywopłoty.

14

▣ Przesadzamy i rozmnażamy przez podział byliny kwitnące wiosną i wczesnym latem.

▣ Po zbiorze warzyw przekopujemy glebę w warzywniku. Należy pozostawić ją na zimę w tzw. ostrej skibie.

▣ Wysiewamy rośliny na zielony nawóz np. łubin, żyto, facelia.

▣ Sadzimy rośliny cebulowe kwitnące wiosną np. tulipany, narcyzy, krokusy, szafirki, hiacynty, przebiśniegi - do gruntu lub donic.

W jakich przypadkach można reklamować wczasy organizowane przez biuro podróży?

Organizator turystyki ponosi odpowiedzialność za wykonanie usług turystycznych wskazanych w umowie, bez względu na to, czy będą one wykonywane przez organizatora, czy przez jego podwykonawców.

W przypadku, gdy którakolwiek z usług nie jest zgodna z umową, mamy prawo złożyć reklamację. Reklamować możemy, na przykład, hotel o niższym standardzie (cztery gwiazdki zamiast pięciu), brak basenu, większa odległość do plaży niż w opisie, brak balkonu, niezgodny widok z pokoju (na ulicę zamiast na morze), niewywiązanie się z usług dotyczących wyżywienia.

W przypadku, gdy którakolwiek z usług jest nienależycie wykonywana, należy niezwłocznie w czasie

trwania imprezy turystycznej (jeżeli istnieje taka możliwość) poinformować o tym wykonawcę usługi i organizatora, który będzie miał szansę usunięcia nieprawidłowości. Gdy nie zostaną one usunięte i podróż-

ny nadal ma zastrzeżenia do wykonywanej umowy, ma on prawo złożyć reklamację po zakończonej imprezie bezpośrednio u organizatora wyjazdu lub agenta, który sprzedał wycieczkę.

W ramach reklamacji możemy domagać się obniżenia ceny oraz odszkodowania lub zadośćuczynienia za poniesione szkody lub krzywdy, których doznał w wyniku niezgodności. Przy określaniu wysokości żadanego odszkodowania pomocna jest tzw. Tabela Frankfurcka, która określa procentowo możliwość obniżenia ceny całościowej imprezy turystycznej za poszczególne nieprawidłowości w zakresie zakwaterowania, wyżywienia, transportu i innych usług. Dokument ten nie jest jednak wiążącym aktem prawnym i można

go stosować jedynie w celu przybliżonego oszacowania poniesionych strat.

Pismo reklamacyjne powinno w szczególności zawierać: dane klienta, dane organizatora, numer umowy, datę i miejsce jej zawarcia, przedmiot umowy, opis konkretnych wad imprezy turystycznej (warto dołączyć dowody, np. w postaci zdjęć), wysokość żądanej od orga-

nizatora rekompensaty i numer rachunku bankowego. Przepisy nie regulują terminu, w jakim podróżny powinien złożyć reklamację, jednak najlepiej zrobić to jak najszybciej.

Roszczenia o obniżkę ceny, odszkodowanie i zadośćuczynienie przedawniają się z upływem 3 lat.

Agnieszka Cichoń
Powiatowy Rzecznik Konsumentów

Kwisia w podróży

Lato za nami, szczyt wyjazdów urlopowych też, ale przecież nikt całkowicie nie zaniechał podróży, przeciwnie, jest spora grupa miłośników spędzania urlopu poza hałaśliwym szczytem wakacyjnym. A Kwisia najbardziej właśnie lubi towarzyszyć świeradowianom w ich wędrówkach, bo też chce zobaczyć kawałek świata. Jeśli zatem ktokolwiek z Państwa wybiera się gdzieś w Polskę/Europę/świat, proszę przyjść do Miejskiego Centrum Kultury, zabrać ze sobą żabkę (lub jakąkolwiek, która znajdzie się pod ręką wśród rodzinnych bibelotów) i sfotografować ją na tle zwiedzanych przez siebie atrakcji.

Zdjęcia wysyłamy mejlem na adres it@swieradowzdroj.pl - z dopiskiem **ŻABKA KWISIA W PODRÓŻY**. Najciekawsze uhonorowane zostaną upominkami i prezentacją na łamach „Notatnika”.

Tym razem Teresa Fierkowicz usadziła żabkę na tle mamuciej skoczni w Harrachovie oraz przy pomniku skoczka stojącym przed Muzeum Narciarstwa. Przed laty Adam Małysz latał tam w chmurach i przyprawiał nas o radosne bicie serca, a teraz patronuje zbiorce pieniędzy na ratowanie mamuta. Na ulotce napisał: *Dzięki polskim kibicom czulem się tu jak w domu. Uratujmy skocznnię w Harrachovie!* Nasi też wrzucili sporo datków do „mamuciej” skarbonki (złotówki, żeby Czesi wiedzieli, że los skoczni Polakom też leży na sercu).

To się działo 8 września, gdy 35-osobowa grupa świeradowian wzięła udział w 11. Marszobiegu z Flinsem, w trakcie którego w Harrachovie odwiedziła wodospad Mumlavy i Muzeum Szkła, była też pod skocznia, w Jizerce zaś - Gnojną Chatę i Muzeum Gór Izerskich. (aka)

Najładniejszym balkonem mógł poszczycić się Karol Staś (fot. poniżej).

Tak więc wiszące świeradowskie ogrody zostały ocenione, tymczasem do końca września można wysyłać do Stacji Kultury

na adres it@swieradowzdroj.pl zdjęcia wyhodowanych przez siebie olbrzymów (pomidor obok urósł do niemal kilograma w ogrodzie Doroty Szczepaniak). Dodajmy, że w księdze ubiegłorocznej nikt pomidora-giganta nie miał. (aka)

Inwazja nad Kwisą

kają, gdy pole jest nią porośnięte, ptaki też omijają te miejsca. Podbiera składniki mineralne, wytwarza i wydziela do gleby substancje, które utrudniają rozwój innym roślinom. Żeby się jej pozbyć, trzeba ją wykosić, zaorać i zabieg powtórzyć, a środowisko długo jeszcze nie jest zasiedlane innymi roślinami.

Rdestowce też zostały sprowadzone jako rośliny dekoracyjne i użytkowe, jako pasza dla bydła. Były sadzone na nieużytkach przez pszczelarzy ze względu na późny okres kwitnienia, kółka łowieckie maskowały nim ambony, a dziś skutecznie konkuruje z wierzba i roślinnością nadrzeczną. U nas licznie rośnie przy pierwszym betonowym moście na ul. Nadbrzeżnej, blisko wędzarni ryb. Ma ogromne zdolności regeneracyjne i tworzy grubą, wolno rozkładającą się warstwę liści, a silne kłącza uszkadzają fundamenty, ściany kanałów i budynków.

Gdy idziemy od Starego Zdroju boczną drogą wzdłuż Kwisy w kierunku wodospadu, spotkamy pokątną kempę rudbekii nagiej. Ona też jest na liście gatunków inwazyjnych (choć mam ją w swoim ogrodzie). W Świeradowie nikt z tymi roślinami nie walczy, za to w Anglii i Walii w 2006 roku. wydano 240 mln euro na walkę z obcymi gatunkami, w tym z niecierpkim.

Krwawnica pospolita w Ameryce Północnej należy do najgroźniejszych gatunków inwazyjnych, u nas zaś to normalny składnik łąk. W Szwecji panoszy się grzybieńczyk

⇒ *Ciąg dalszy ze str. 14*

wodny, my uznajemy go za rzadki i chroniony.

Inwazja obcych gatunków jest uważana za bardzo poważny problem ochrony przyrody; gatunki obce mogą prowadzić do rozmycia genetycznego rodzimych gatunków. Po-

chopnie sprowadzony barszcz Sosnowskiego jest zagrożeniem nie tylko dla przyrody, lecz także dla ludzkiego zdrowia.

Rośliny inwazyjne rosną też w naszych ogrodach, jesteśmy ciekawi nowości i chcemy urozmaicić przestrzeń, lecz czasami podchodzimy do tego zbyt ambicjonalnie. Do tej pory nigdy nie przeglądałam listy gatunków inwazyjnych, a teraz sobie myślę - widząc żółte, motylkowe kwiaty żarnowca na brzegach Kwisy - oby nie został wyparty z naszego krajobrazu.

Wrzesień to coraz krótsze i chłodniejsze dni. Teraz wieczory spędzam z kubkiem herbaty, zapisuję nazwy roślin, które najbardziej sprawdziły się w tym sezonie, zastanawiam się, co warto posadzić za rok, i pomalutku przygotowuję ogród do zimy. **Irena Marciniak**

Świeradowskie wiszące ogrody

Doroczny konkurs na najładniej udekorowany ogród, posesję, kamienicę i balkon miał jedno istotne ograniczenie - nie mogli w nim uczestniczyć zwycięzcy z lat poprzednich. Natomiast ci, którzy doń przystąpili, musieli spełnić podstawowy wymóg regulaminowy i zaprezentować komisji swój ogród wertykalny, czyli pnący się w górę.

26 sierpnia komisja konkursowa w składzie: Teresa Fierkowicz, Tadeusz Aficki, Dorota Marek, Piotr Bigus oraz Irena Marciniak (na zdjęciu jurorzy stoją w tej kolejności od lewej), po obejrzeniu 9 zgłoszonych ogrodów i 2 balkonów wydała werdykt. I tak za najładniejszy ogród wertykalny uznała ten należący do Katarzyny Sulej (fot. poniżej). Kolejne miejsca zajęły: Halina Prabucka i Danuta Iwińska.

NOTATNIK ŚWIERADOWSKI. Wydaje Miejskie Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy „Stacja Kultury”. Druk - Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 25A. Nakład - 2.000 egz. Redaktor naczelny - Adam Karolczuk, tel. 661 784 827, a.karolczuk@gmail.com
Zapraszamy wszystkich Czytelników do współredagowania miesięcznika. Teksty (także literackie), opatrzone nazwiskiem autora (do ewentualnej wiadomości redakcji) oraz zdjęcia można składać w MCKAiPG „Stacja Kultury” przy ul. Dworcowej 1, tel. 75 71 36 482.
Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo ich skracania.

15

N

otatnik

T

urystyczny

www.swieradowzdroj.pl

notatnik@swieradowzdroj.pl

NOTATNIK nr 10 (251) zostanie dostarczony do punktów kolportażu do 24 października

Wkładamy Koronę Kaczawską

Piękne są zamki nad Loarą, ale nie mniej tajemnicze i interesujące wydają się te nad Kwisą i Bobrem, o czym przekonali się uczestnicy wycieczki w ramach projektu „Trzeźwy Umysł na Szlaku”, sfinansowanej ze środków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świeradowie-Zdroju.

ze Stogu Izerskiego oraz stanowi dobry punkt widokowy.

W drodze powrotnej do Proboszczowa na strudzonych piechurów czekała kielbaska upieczona na grillu przez pana Krzysia. Posiłek zregenerował utracone siły podczas sześciokilometrowej wędrowki (fot. 2), a dalszą drogę dotychczasowi piechurzy pokonali busem do Grodz-

czy, delectować się smakiem produktów regionalnych czy zakupić wyroby wykonane ręcznie.

Wycieczka była bardzo udana, a jej uczestnicy zdobyli przy okazji dwa z trzydziestu szczytów Korony Kaczawskiej (do odznaki PTTK). Do sforsowania pozostało 28, od Dużego Młynika (303 m n.p.m.) po Maślak (720), a pomiędzy nimi są góry o nazwach: Turzec, Stromiec, Kopic, Górzec. TF

W sobotę 21 września o godz. 9⁰⁰ spotykamy się na parkingu przy Miejskim Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy STACJA KULTURY – ul. Dworcowa 1 – skąd po obejrzeniu makiety linii kolejowej wyruszymy na dziesięciokilometrową wycieczkę.

Trasa jest łatwa – drogami szutrowymi i asfaltowymi dojdziemy do Mirska. Po drodze zwiedzimy pod-

Przypominamy, że mieszkańcy Świeradowa mogą w Miejskim Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy „Stacja Kultury” przy ul. Dworcowej 1 bezpłatnie wypożyczać elektrobajki – codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Centrum. Mają też możliwość wypożyczenia elektroroweru na cały weekend, z terminem zwrotu do godz. 16⁰⁰ w poniedziałek. Ale i ten termin można przedłużyć, wystarczy tylko poinformować telefonicznie wypożyczającego. Ze względu jednak na duże zainteresowanie prosimy o wcześniejszą rezerwację terminu, tel. 75 71 36 483.

ELECTRO
ŚWIERADÓW-ZDRÓJ
BIKE

Wszyscy chętni, nie tylko mieszkańcy, mogą natomiast skorzystać ze swieradowskiego pola do gry w minigolfa.

Sprzęt do gry wypożyczyć można w Miejskim Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy „Stacja Kultury” przy ul. Dworcowej 1, od poniedziałku do piątku w godzinach od 10⁰⁰ do 17⁰⁰.

Dla chętnych do gry w weekendy istnieje możliwość wypożyczenia kija i piłeczki w „Piwniczce u Wioli” przy ul. Krótkiej 1A albo w DW „Józefina” przy ul. Nad Basenem 3.

Marszobiegi z Flinsem – Międzypokoleniowa Sztafeta Turystyczna

ziemną trasę turystyczną „Kopalnia św. Jan” w Krobicy, w Mirsku zaś wejdziemy na Starą Wieżę Ciśnień, pospacerujemy po rynku, skąd wrócimy autokarem (sfinansowanym ze środków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) do Świeradowa.

Koszt wstępów do zwiedzanych obiektów wynosi 8 zł.

Wycieczka odbywa się bez względu na pogodę, a tempo i forma pokonania tras uzależniona jest od indywidualnych możliwości uczestników, którzy we własnym zakresie ubezpieczają się od następstw nie-

szczęśliwych wypadków (członkowie PTTK z opłaconą składką objęci są ubezpieczeniem zbiorowym).

Zapraszamy do udziału w wyprawie punktowanej do Pucharu Złotego Flinsa pod hasłem „Trzeźwy Umysł – na szlaku”.

Rozgrzewką dla trzydziestoosobowej grupy było zdobycie szczytu Ostrzycy (501 m n.p.m. – fot. 1). To wulkaniczne wzniesienie w kształcie stożka, wyróżniające się w krajobrazie Pogórza Kaczawskiego, jest doskonale widoczne z Sępiej Góry czy

ca, gdzie na zamku (389 m n.p.m.) odbywał się IV Towarzyski Turniej Rycerski o sztylet kasztelana zamku. Oczekując na zwiedzanie można było wziąć udział w turniejach tryktraka i „Zamotane lalki”, postrzelać z łuku, obejrzeć miniturniej łuczni-

Single jak nowe

21 sierpnia rozpoczęły się prace remontowe na odcinku Single Track Zajęcznik. Naprawę zlecono firmie TOM-SPORT Tomasza Mitkiewicza, która ma odtworzyć warstwę konstrukcyjną ścieżki na najbardziej zniszczonych odcinkach tras zlokalizowanych na Zajęczniku i Czerniawskiej Kopie, o łącznej długości 100 metrów.

Prace naprawcze mają zakończyć się we wrześniu.